УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ
одинокий український католицький тижневик у Канаді.
Виходить у Вівторок в Едмонтоні під ч. 10012-109 Стріт.
Річна передплата $2.00
Телефон 25708.

УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ
UKRAINIAN NEWS

UKRAINIAN NEWS
Published Every Tuesday by the UKRAINIAN NEWS PUBLISHERS LIMITED
10012-109th Street, Edmonton, Alberta
Phone 25708.

Vol. XIII. No. 36. Edmonton, Alberta, Tuesday, September 3rd, 1940. Едмонтон, Алберта, вівторок, 3. вересня, 1940. Число 36. Рік XIII.

Румунія Віддала Мадяршчині Семигород

ОПОВІСТИЛА, ЩО ПРИЙНЯЛА УЛЬТИМАТ НІМЕЧЧИНИ Й ІТАЛІЇ. — В ЦІЛІ РУМУНІЇ ЖАЛОБА Й ВЕЛИКЕ НЕГОДУВАННЯ

Минулого тижня розбилися мадярсько-румунські переговори в справі територіяльних домагань Угорщини. Мадяри хотіли майже цілого Семигороду. Румуни годилися відступити скравок території і пропонували виміну населення. Скоро тільки розбилася конференція, Мадяри почали нападати на румунські граничні пости. Очевидно, що Румуни відбивалися і з того заповідався новий заколот у південно-східній Европі.

На те тільки чекали московські большевики. Совєтський уряд післав ноту до Румунії, в якій сказав, що як Румунії відступають Мадярам хоч би частину Семигороду, совєтська армія займе Волощину аж по Карпати "з огляду на небезпеку, яка загрожує" Росії.

Німеччина й Італія зміркували небезпеку й негайно скликали конференцію до Відня, в якій взяли участь німецький міністр заграничних справ Рібентроп і італійський міністр заграничних справ Чіано, румунський міністр заграничних справ Мануйлеску, мадярський премієр Телекі й міністр заграничних справ Чакі.

Конференція тривала два дні. Німеччина й Італія подиктували, що Румунія має відступити Угорщині 19,000 квадратових миль Семигородської території. При Румунії осталося 15,000 квадратових миль Семигороду. До Мадярщини відійдуть два найбільші семигородські міста: Гросвардайн і Клюй, головне місто Трансильванії зі 100,000 населення.

Румунський уряд оповістив у пятницю, що він прийняв німецько-італійський ультимат.

З достовірних джерел подають, що в Відні ведуться переговори в справі тайної угоди. Кажуть, що в заміну за відступлення Семигороду Німеччина загарантувала Румунії нову границю з совєтською Росією та що совєтські війська негайно відідуть до Румунії для охорони румунсько-совєтської границі. Румуни мали відступити Німцям бази для їх літаків і танків.

В Румунії запанувала жалоба й обурення проти уряду за його капітуляцію перед німецько-італійським диктатом. Король Карло сказав у відозві до населення, що це "найжахливіша хвиля" в його житті, однак Румунія не мала іншого виходу. Інакше три сусідські армії були б розірвали Румунію на кусні.

Однак демонстрації в цілій Румунії не вгавають і семигородські селяни заявили, що будуть ставити збройний опір мадярській інвазії. У відповідь румунський уряд дав наказ своїй армії здавити опір населення. Найновіші донесення подають, що Німеччина зажадала в ультимативній формі від румунського уряду привернути спокій і застановити демонстрації проти Мадярщини, Італії й Німеччини, в противн-

(Докінчення на стор. 2)

Масові Напади Німецьких Літаків Без Успіху

БРИТІЙЦІ ПРОГНАЛИ 1,500 ВОРОЖИХ МАШИН З ВЕЛИКИМИ ВТРАТАМИ ДЛЯ НІМЦІВ

Від тижня відбуваються регулярні денні й нічні напади німецьких літаків на Британські Острови і рейди британської повітряної фльоти на Німеччину, зокрема на Берлін. Німці шлють щоденно сотки або й більше літаків на британську територію, причім часто зміняють тактику, з масових нападів більшими формаціями на одиничні. Однак з кожним днем виявляється щораз ясніше, що німецькі налети є неуспішні. Вже з прибережних укріплень Британці розбивають ворожі формації і змушують їх часто завертатись. Літаки, яким вдається прорватись крізь прибережну лінію фортифікацій, зустрічаються з англійськими літаками, які проганяють напасників, причім Німці мають учетверто більше страт від Англійців.

В суботу британське повітряне міністерство повідомило про блискучу побіду над 1,500 німецькими літаками, які від полудня поза північ бомбардували лондонський дистрикт і інші частини Англії. Того дня Німці втратили 140 літаків, коли англійські втрати виносили біля 30 літаків. Британські комунікати доносять і про німецькі страти в майні, однак Німці скидають бомби в поспіху де попаде й тому терпить від них головно цивільне населення.

Британські літаки через кілька ночей бомбардували Берлін. Бомби поцілили державні як і приватні будинки. На перед місті Берліну знищили величезну фабрику літаків. Крім того з успіхом бомбардували ворожі військові обєкти в Ессені (фабрику Круппа), Ляйпціґу, Амстердамі, у Франції й Норвеґії. Далекосяглі ескадри навідалися тричі до Італії і збомбардували промислові центри Мілян, Турин і остров Сардинію.

В неділю й понеділок Німці поновили напад на Англію, при тім вжили перший раз великих 4-моторових літаків, яких охороняли ескадри звичайних літаків. Головним завданням їх було нищити летовища. Того дня було 700 літаків над Англією, з чого Британці зістрілили 42.

МАДЯРЩИНА МОЖЕ ДІСТАТИ КУСЕНЬ ЗЕМЛІ ВІД ЮГОСЛАВІЇ

Бритіш Юнайтед Прес доносить з Будапешту про великі манїфестації в Угорщині зприводу віденського рішення, яким Румунію приневолено відступити більшу половину Семигороду для Мадярщини.

Рівночасно в Будапешті поширено вістку, що Югославія готова добровільно відступити для Мадярщини частину банатського округа, який до 1918 року належав до Австро-Угорщини.

Неповтверджена вістка подає, що зараз після мадярсько-румунської угоди Югославія мала повідомити мадярський уряд, що вона бажала б з ним добровільно дійти до порозуміння в справі Банату. Є це 3,000 квадратових миль територія, на якій живе 400,000 Мадярів.

Японія не спускає ока з голяндської Індії

Не зважаючи на те, що Німеччина дає виразно пізнати, що вона не веде війни на те, щоб з неї користала Японія, та остання таки далі продовжує кампанію за те, щоб втягнути нідерляндську Індію в коло своїх інтересів. Вона каже, що їй іде про те, щоб до згаданого краю діставались японські товари, та щоб вона могла одержувати в заміну потрібні сирівці.

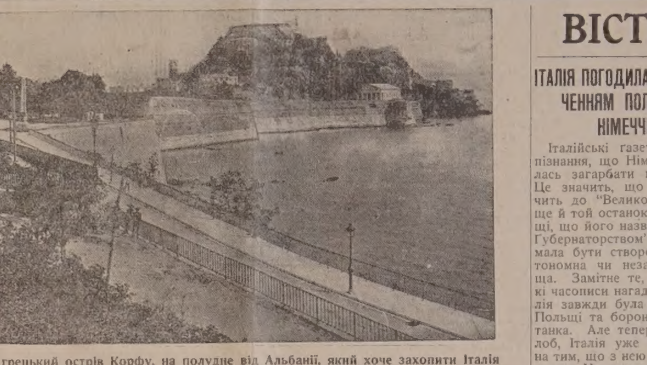

Чудовий грецький острів Корфу, на полудне від Альбанії, який хоче захопити Італія й побудувати на ньому морські укріплення.

Стоять Проти Себе Міліонові Армії Росії й Німеччини

Американська пресова аґенція доносить з Румунії, що в Букарешті невтральні джерела подають, що як Німеччина так і Совєти збирають знов великі воєнні сили над своєю спільною границею. Особливо багато совєтського війська видно тепер у Басарабії й Північній Буковині, себто себто в тих провінціях, що їх недавно забрали Совєти від Румунії. Далі кажеться, що Гітлер збільшив на совєтській границі свої сили до 1,500,000 вояків, та до 100 дивізій війська. З цього треба, як кажуть, вносити в першу чергу те, що Німеччина не дозволить тепер на ніякі "несподіванки" на Балкані, з якого боку вони не виходили б. Значить, що не погодиться теж і з поширенням совєтських впливів, якщо Совєти захотіли б це робити, що є неневне.

Новіші звідомлення подають, що совєтська армія відбуває великі маневри здовж "польської" границі під догляном головних вождів червоної армії.

Совєти ідуть Полякам на уступки

Зі Львова доходять відомости, що совєтська влада ставиться тепер до Поляків в такий спосіб, щоб зискати їх прихильність. Між іншим вона згодилась на те, щоб у Львові видавано кілька польських газет. В тій цілі совєтська влада вже звертає польським видавництвам забрані давніше друкарські машини і те, що потрібне до видавання газет. Навіть вислано з Москви спеціяльних людей, щоб були Полякам у цій справі до помочі. А совєтська офіційна телеграфічна аґенція Тасс побільшила у Львові свій персонал, щоб ліпше обслугувати ті польські газети, що зачнуть виходити.

НІМЦІ ДІСТАНУТЬ МІЛІТАРНІ БАЗИ В РУМУНІЇ

В румунських урядових кругах потвердджують, що Румунія згодилася на віденській конференції відступити Німцям повітряні бази і касарні та майдани для німецьких танків і змоторизованих частин німецької армії.

ТРОЦЬКОГО ТІЛА НЕ ДОПУСТИЛИ ДО ЗЛ. ДЕРЖАВ

Америка дала відмовну відповідь приятелям Троцького, щоб його тіло спровадити до Америки, до Ню Йорку, і тут його похоронити. Причиною цього є це, що американські власти не бажають собі манїфестації, яка була б влаштована в звязку з цим похороном.

Троцького спалили в крематорії і порох переховує Троцька в своїм домі.

СТОРПЕДУВАЛИ КОРАБЕЛЬ З 300 АНГЛІЙСЬКИМИ ДІТЬМИ

Німецька субмарина сторпедувала в пятницю британський корабель, який віз з Англії до Канади 300 англійських дітей. Субмарина напала серед ночі, як діти спали. Комунікат подає, що врятовано всі діти до одного й перевезено назад до Англії. Замітне, що підчас ратункової акції діти були спокійні. Згинув тільки один моряк.

Французькі кольсині не признають уряду Петена

Французький уряд у Віші признає, що вибухла ребелія у французькій Індо-Хіні і французькій Західній Африці, слідом за французькою екваторіяльною Африкою. Всі ті кольонії відмовилися від уряду маршала Петена визнали над собою владу ген. Де Голя, що живе в Лондоні й будуть помагати Британії в її війні.

Доносять про масові арешти в Естонії

З Естонії доносять про цілковиту совєтизацію краю, получену з масовими арештами бувших естонських діячів. Арештують у першу чергу бувших членів уряду. Доносять теж про численні самогубства.

З незалежности Латвії, Литви й Естонії вже нічого не залишилось. Їхні "парляменти" прийняли совєтську конституцію і зробили все, що наказано з Москви. Чолові місця позабирали члени комуністичних партій згаданих країв. Заповіджено нові вибори, щоб перевести ще основнішу чистку. Покищо Совєти ще не підходять до селян з конфіскатою худоби, бо є тої думки, що до цього треба підходити "злегка".

Американське "Провидіння" має $1,000,000 майна

Фонди запомогової організації "Провидіння" в Злучених Державах в липні 1940 перейшли один міліон долярів. "Провидіння" заснував бл. п. епископ Сотер Ортинський в Ню Йорку 1912 року. За перший рік праці прийшло тоді 600 членів і нецілих $2,000. Тоді Преосвященний Сотер переніс осідок організації до Філядельфії, де й сам замешкував, щоби мати все близько і на оці. Організація стала скоро зростати. Коли за два роки епископ помер, то "Провидіння" мало вже 7,000 членів і $31,643.14 маєтку. Нині, за 28 літ праці, "Провидіння" обіймає майже всі громади Українців католиків в Америці, має до 20,000 членів і понад міліон долярів маєтку.

НІМЦІ СТРАТИЛИ 1,000 ЛІТАКІВ І 13,000 ЛЕТУНІВ ЗА ТРИ ТИЖНІ

Міністерство повітряної фльоти Великої Британії оповістило, що від 8 до 30 серпня Німці стратили 841 літаків, Британці втратили за той час 199 літаків. Коли взяти перший тиждень та останні дні серпня, то німецькі втрати виносить округло 1,000 літаків.

Убийник Троцького признався, що є аґентом ГПУ

Адвокат Троцького, що літаком удався з Шікаґа до Мексика Сиїті, заявив, що він говорив з убийником Дрещдом і той цілком виразно сказав йому, що є аґентом ГПУ Сталіна і що на приказ цього ГПУ вбив Троцького. ГПУ грозило йому, що коли він цього не виконає, то ГПУ замордує його маму, що є під Совєтами. Поліція старається знайти спільників Дрешда, зокрема його начальника. Знайшовши його вона знайде одного з найголовніших ватажків скритої сітки ГПУ, що діє по цілім світі і виконує на приказ Сталіна ріжні вбивства.

Москва не ґарантує, що не грабуватиме

Американський допомоговий комітет Гувера, бажаючи помогти голодному населенню земель, відобраних СССР від Польщі, звернувся до совєтської влади з жаданням ґарантувати, що хліб і інша поміч, яка буде дана цим комітетом голодному населенню, не будуть забрані владою для інших цілей. Совєтська влада на це нічого не відповідає. В той же час розпускає чутки, що населення помочі не потребує.

ЩЕ ВИПРАВЛЯЮТЬ СОВЄТСЬКО-НІМЕЦЬКУ ГРАНИЦЮ

Канадійське радіо подало новинку, що між Берліном і Москвою ведуться якісь переговори в справі виправлення совєтсько - німецької границі, тобто границі на західньо-українських землях. До місяця мають покінчитися ті переговори. Преса не подала тієї новинки, то ж докладніше про неї не знаємо.

СОВЄТИ ЗАПРОШУЮТЬ ПОЛЯКІВ ДО МОСКВИ

З Західньої України виїхало до Москви велике число Поляків, професорів, учених, журналістів та інших осіб, що займаються культурною працею. Виїхали вони на запросини совєтського народнього комісаря освіти. Між запрошеними є багато професорів бувших польських університетів. З того, З того, що подають про це польські джерела, виходило б, що Москві не вдалося досі перетягнути Поляків на свою сторону.

ВІСТИ З ДІЄЦЕЗІЇ

ІТАЛІЯ ПОГОДИЛАСЬ З ПРИЛУЧЕННЯМ ПОЛЬЩІ ДО НІМЕЧЧИНИ

Італійські газети дають до пізнання, що Німеччина рішилась загарбати цілу Польщу. Це значить, що вона прилучить до "Великої Німеччини" ще й той останок бувшої Польщі, що його названо "Генерал-Губернаторством", а з якого мала бути створена якась автономна чи незалежна Польща. Замітне те, що італійські часописи нагадують, що Італія завжди була приятелькою Польщі та боронила її до останка. Але тепер, як виходилоб, Італія уже не зацікавлена тим, що з нею станеться, бо справи Центральної Европи на лежать до Німеччини, а інтереси Італії лежать на Середземному морі. Крім цього треба на думку Італії, відсунути раз середущу Европу від впливів Англії. Далі кажеться, що, коли глядіти на зникнення Польщі з італійського боку, то ця подія є нічим у порівнанню зі зникненням Австрії.

Що Німеччина змагає до прилучення Польщі, пізнати найкраще по тому, що сказав 16. серпня д-р Ганс Франк, що є генерал-губернатором у Кракові. Він сказав, що Німці вже ніколи цеї землі не покинуть, та що "свастика повіватиме на ній навіки". Це тепер нагадують італійські газети. І кажуть, що Німеччина спершу заняла Данциґ, потім Польський Коритар, а потім міста Познань і Лодзь, прилучуючи усе те безпосередньо до Німеччини. Решта давньої Польщі, себто генерал-губернаторство, було відмежоване від Німеччини митною тарифою. Значить, що було трактоване як окрема територія, якої судьба вирішена. А тепер ще й те має відійти до Німеччини. Ця територія має 42,500 кв. миль і має 13 міліонів населення, з чого є до 11 міліонів Поляків, а решту становлять Українці, Жиди й Німці.

На празник Успення Матері Божої, дня 28 серпня, Їх Преосвященство відвідали церкву Воздвиження Чесного Хреста в Елма (Янові), Ман., уділили нижчих свячень питомцям: Н. Кушнирикові, А. Хоружому та Я. Головатому. Опісля відправили Архиєрейську Службу Божу та виголосили проповідь.

* * *

В неділю, 1. вересня, на Службі Божій висвятили питомця Николая Кушнирика на діякона в церкві св. Николая в Вінніпеґу.

АРХИЄРЕЙСЬКІ ПОСІЩЕННЯ ЇХ ПРЕОСВЯЩЕНСТВА

В неділю, 8. вересня, Архиєрейська Служба Божа в Роблин, Ман.;
Пополудні — в Шорт Дейл, Ман.
В неділю, 15. вересня, Архиєрейська Служба Божа в Гилберт Плейнс, Ман.;
Пополудні — в Ешвил, Ман.
В суботу, 21. вересня, Різдво Пресвятої Богородиці — Празник і Архиєрейська Служба Божа в Сифтон, Ман.;
Пополудні — в Дрифтінґ Ривер, Ман.

ЕПИСКОПСЬКА КАНЦЕЛЯРІЯ.

Французи лякаються великої контрибуції

Швайцарські і невтральні економісти предвиджують фінансові клопоти для французького уряду в Віші, якщо Німці не представлять поміркованого рахунку за вдержання німецької окупаційної армії.

На основі умови про перемиря Франція мусить платити кошти окупації німецькою армією. Швайцарські банки обчисляють, що денний кошт німецької окупації виносить около 400,000,000 франків (номінально $8,000,000).

Французи бояться, що Німці можуть добавити до тої суми частину видатків на війну з Англією.

Большевизм Підточує Злучені Держави

Мартин Даєс, предсідних комітету, що розглядає не-американські активности у Злучених Державах, заявив 27-го серпня, що по данним, які дотепер зібрав той комітет, у Злучених Державах є 6 міліонів людей, що ідеольоґічно противні американським інституціям.

З тих 6,000,000 осіб, чотири міліони людей попирають тоталітарну систему державного устрою, а два міліони народу симпатизують з комунізмом.

З чужинецьких груп до симпатиків тоталітарної системи належить 100,000 американських Німців у самім тільки нюйорськім стейті. Це ті, що належуть до німецьких бундів. Других сто тисяч людей — то італійські або інші фашисти.

Комуністів має Америка два міліони душ. Ця група, хоч і менша від першої, проявляє найбільшу активність. Її приплив прибутки сягають 10 міліонів долярів. Це відкрили урядові авдітори, що переглядали касові книги комуністичних ячейок. З тих книг витягнено 3,000 осіб, що оподаткували себе й виповнили свої зобовязання; пожертви тих людей ішли від 10 долярів аж до 3,000 долярів. Припадкових жертводавців є велике число.

Даєс каже, що ті фашисти, націсти й комуністи то "пята колюмна" у Злучених Державах і вона більша та краще зорґанізована, ніж у котрій другій країні в Европі, які дотепер захопив Гітлер.

При цій нагоді Даєс висловився, що поважна меншість американських Німців і Італійців, котрі одержали в Америці горожанство, є противні американським засадам. Тому, каже Даєс, як би він мав рішати, він ухвалив би закон, яким позбавив би всіх їх горожанства й депортував до країв, з яких ті люди походять.

Товариша послухайте!

Каже, що є свіжий воздух на Сибірі.

"Товариш" А. Ів. з Равського повіту, тепер в Кіркленд Лейк замешканий, одержав листа з рідного села, що його ціла родина вивезена на Сибір, а двох братів совєтська влада арештувала. Пригноблений цим листом — пішов до близького краяна, також "червоного товариша" з Новосілок Передних І., щоб перед ним пожалуватися. Та місто співчуття, одержав таку відповідь: "Чому ти того вже не розумієш? Ти вже в робітничій орґанізації роками. Знаєш, як живуть буржуї і робітники в капіталістичних краях, виїжджають до Каліфорнії, до Бенфу в Канаді, а чи в Радянськім Союзі твоя родина немає права виїхати на свіжий воздух на Сибір...?

Така була "товариська" відповідь пригнобленому "товаришеві", в якого відізвався інстинкт і жаль за своєю родиною, вивезеною на Сибір.

В Оттаві проголошено, що секта духоборів і секта менонітів звільнені від військових повинностей.

З ухваленням ордер-ін-кавнселу закону про реєстрацію пальної зброї в Канаді, Хінцям і Японцям буде заборонено взагалі мати зброю. Так сказав ґенеральний прамник Британської Колумбії.

Вісти з Українських Земель

ТРАГЕДІЯ СЕЛА ТЕЛЕШНИЦІ СЯННОЇ

Одна Українка, громадянка в Обори, Н. Й., дістала від своєї рідні на Лемківщині, зі села Городок, під німецькою окупацією листа, в якому описує про те, що діялось у селі Телешниця Сянна, пов. Ліско, яке попало під советську владу. Той лист звучить:

"Тішуся дуже, що ви всі Богу дякувати здорові. Тепер буду старатись Вам розказати, де Ваша рідня живе. Правда тяжко все те описати, бо на саму згадку голова крутиться; а в очах темніє, коли подумати тільки, як наш проклятий ворог Москва проганяє наших людей з їх рідних сторін десь далеко. Бог святий знає, яка доля їх стріне, та чи колись у житті побачимось. Нам здавалось, що війна принесе кінець нашому віковічному ворогові а про іншого ворога ми й не думали. Тимчасом прийшов другий ворог, не менше грізний від першого й підсунувся аж до самого Сяну. Правда, по нашому боці можна жити. А то в большевицькім "раю" не дають людині спокійно вмирати на своїй ватрі, кажуть брати на плечі тоболи та мандрувати в невідоме. Коли людей виганяли з прикордонного пояса то діялись страшні сцени, попросту не хотілось вірити, що в людині сидить така звірюка й то в тих людей, що голосили рівність, братерство й любов, мовляв людина сама є добра, тільки порядок світу є злий. І цього дня не один горливий їх оборонець розчарувався.

Ви щасливі, що не бачили, як то проганяли наших Телешнянів. Ви щасливі, що не бачили цего всього. Бо можете собі уявити, коли людина від вічних часів зжилася зі своїми рідними горами й зі своїми стріхами а тут приходить якийсь зайда й каже виноситися за 24 години й то так, щоб і сліду не було. Уявіть собі, в яку розпуку попали люди, почувши, що мусять без ніякої вини йти в світ і тулитись по чужих кутах, та примирати без куска хліба. Я не маю слів, щоб описати як то бідні наші рідні виходили зпід своєї так рідної стріхи. Кожний кусок дерева своєї хижі цілували та сльозами обмивали. А їх катюги попросту тягали як на шибеницю, відриваючи їх від цего місця, де вони родились і де вони літа щасливі зросли. І так вивезли всіх наших людей з нашої любої Телешниці Сянної, одних десь далеко на Волинь, так принаймні говорять люди, а інших до Ашварської Телешниці й між тими щасливими є наші родичі й сестра Настя. А Гануся опинилася десь у Х... на якомусь сатрапівському колхозі. Побачитися тепер через Сян взагалі неможливо, бо большевики пильнують свого "раю" як ока в голові. Пильнують не для того, щоб хто туди не забіг, а тому, щоб хто не втік і не розказав про ті знущання над безборонними нашими людьми, які просто гинуть з голоду. Ми нераз вийдемо на річку Сян і пригадуємо собі, як то було колись та думками линемо туди, де наші родичі коротають свій вік та молимось Богу, щоб перемінив ту страшну кару.

Не гризіться там та не розпачайте, бо плачем нічого не вдієте. Треба боротись з тим життям. Ми віримо свято, що так не буде й прийде ще час, що ми всі разом зійдемось та будемо розказувати собі про минулі болі."

Вимовні слова цього листу. І таких трагедій як оця, а навіть іще жахливіших, повно на галицькій землі. І вони пречисто говорять нам чим є комунізм у практиці. То ж геть із комунізмом!

ЛИСТ ЗІ СТАРОГО КРАЮ

Тут подаємо дослівний відпис листа зі Старого Краю, який був писаний в половині мая, 1949, на Поділлі, в Галичині, а який прийшов сюди в половині липня, 1940.

Лист говорить сам за себе. Писали його колись заможні люди — котрим тепер червона "мишва" все виїла і життя зробила гробом. Читайте і роздумайте!

* *

"Дорогий Брате і Братово,

"Лист Ваш писаний з дня 2. березня ми отримали, за котрий дуже гарно дякуєм, що за нас не забуваєте і подали відомість про себе, як також бажаєте довідатися про нас.

"Ми дякувати Богу здорові, та яке вже наше здоровля. Але поки що ще мусимо насилу працювати так, щоби бодай животіти, бо жити старість непозволяє. П. вже таки до праці нездібний. Д... жиє коло нас з дітьми і так разом жиємо і тут нас запитуєте, чи правда то, як Ви там чуєте. Це є дійсно написати Вам так неможу, бо щось час замалий весняний сезон але сподіюсь, що наші обставини вам дуже відомі і просим напишіть нам що більше а нас дуже цікавить і буде цікавити ваше письмо, а вам знайдеться більше вільного часу.

"Отримали лист від М. і прислав фотографію твоєї жінки і С. Дуже тим тішуся, що дожила і побачила твою дружину і твою дитину, що дуже гарно виглядають.

М. написав, що задумує женитися. І... і жінка здорові. В селі в нас нового так нема нічого. Нині 15. мая, а дуже зимно і сніг падає на полі а робота дуже спізнена. Всьо дуже спізнене. Всьо дуже мізерне виглядає, озимину зїла мишва так, що мало що остало дуже смутно виглядає на полі.

"На сім кінчу, здоровлю Вас щиро і зичу Вам якнайліпшого поводження.

Ваша Сестра".

Присилайте передплату!

МАМУНЯ КУПАЮТЬСЯ... А СЛАВКО В "ІВАНОВІЙ ХАТІ"

Лист з Галичини.

Одержала його сестра від брата зі скалатського повіту:

"Дорога сестро: — Ми одержали твого листа і мама дуже тобі за це вдячна, бо вже довший час перейшов як між нами не було ніякої переписки. Ми дуже вдячні, що ти про нас не забула, бо ти зістала щаслива одинока з нашої родини, що жиєш свобідно.

Тепер повідомляю тебе, що я участи у війні не брав, заки я був покликаний до війська, то вже польські пани і буржуї повтікали до Румунії і так польська влада погибла, як муха на зиму. Ти пишеш чи я дуже боявся, боятися не було чого, бо советська влада не дала часу боятися. Ми тепер живемо хорошо, так як у Великодну Пятницю, Панів, капіталістів, грабіїв, спекулянтів тепер вже нема, тільки всьо товариші, а живемо так, як в городі цвите мак, вітер подує, весь цвіт пропадає, таке наше життя. А твоя швагре, родина розійшлася. Славко замешкав в Тернополі, в "Івановій хаті", вже 5 місяців, а мама Ваша виїхала до купелю, купаються щоденно в жерельній, лічничій воді, хочеш до них написати, — то подаю тобі їх адресу: Северо Казакстанская Область і т. д. (Т. зн. большевики вивезли матір в Азію).

ВИЇМОК З ЛИСТА З ГАЛИЧИНИ

Ось один з многих, що пишуть до Америки так: "Цего року маємо податок дуже маленький. Гектар має сім четвертий морга. Від гектаря податку 60 кільо збіжжя і 10 кільо мяса. Мені треба дати 120 кільо збіжжя і 20 кільо мяса від землі. Від худоби по 60 рублів від штуки. На то треба продати сім кірців пшениці".

Ось так виглядає соціялістична "людяність", що наділі є найстрашнішим здирством, яке знало і знає людство. Так виглядає комуністичний "добробут" на практиці, де від кожної корови треба платити окремий податок. Наша держава в Канаді помагає людям і тішиться, коли мають багато статку — там тиснуть нарід і деруть останній цент за кожну корову.

КОМУНІСТИ ЗАХІДНЬОЇ УКРАЇНИ БЛАГАЮТЬ СТАЛІНА...

Один шведський часопис подає з Берліна кореспонденцію, в якій пишеться про відозву комуністів Західньої України до Сталіна, якою вони просять Сталіна, щоб він звернувся до німецького уряду в справі облекшення долі населення в прикордонній полосі, розділюючій Совєти від Німеччини. Цей апель передало київське радіо. А що про це пишеться також і в німецькій пресі, то видно, що тут іде про спробу якогось порозуміння між Німеччиною і Совєтами. Комуністи зі Західньої України, як виходить з відозви 'благають' Сталіна, щоб облекшив долю тисячів родин, що їх доля досі невирішена. Кажеться, що їх доля дуже тяжка, бо вони живуть в тяжких відносинах, наражені на хвороби і т. д. Виходить, що через ті відносини приходить до непорозумінь, а то й сутичок, між пограничною сторожею, себто між советськими і німецькими вояками.

(Военний експерт Мейсон з Брітіш Юнайтед Прес подає, що перед кількома днями Німці обсадили своїм військом ту невтральну полосу, рахуючись з можливістю війни з Советами. — Ред. У. В.).

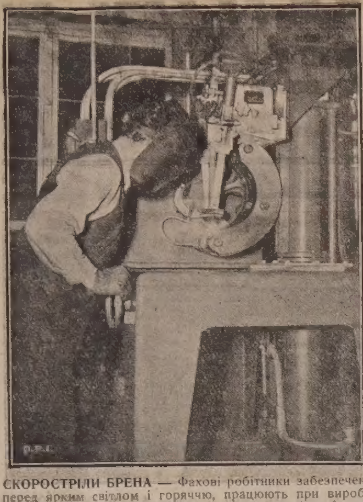

СКОРОСТРІЛИ БРЕНА — Фахові робітники забезпечені перед ярким світлом і горяччю, працюють при виробі скорострілів марки Брена. Канада тепер виробляє тисячі такої модерної скорострільної зброї.

СОВЕТСЬКА "СИСТЕМА" В ЗАХІДНІЙ УКРАЇНІ

Совєти переводять адміністрацію Західньої України на московський лад. Це значить, що повітові міста й влади не будуть могти між собою порозумiватись як це бувало, але в кожній справі мусітимуть звертатись до центра у Львові, а доперва цей центр буде передавати далі. Отже кожний повіт буде сам для себе, ніби замкнений від світа. Усе мусітиме іти через центр. Замітне й те, що Совєти відсепарують цілу Західню Україну від заходу. Нищать усі комунікаційні звязки, залізничі й телеграфічні, крім тих, що є для них найконечніші. Зате затіснюють комунікацію зі сходом.

Лондонський 15-літній Джан Бучерс, показував своїм товаришам, що він зробив би, як би Німці напали на Британію. Він демонстрував свою акцію так реалістично, що стрільба випалила й він погиб на місці.

Брітійські военні кораблі зістрілили від початку війни до 12 серпня 122 ворожих літаків.

РУМУНІЯ ВІДСТУПИЛА ПОЛОВИНУ СЕМИГОРОДУ МАДЯРАМ

(Докінчення зі стор. 1)

нім разі німецька армія переведе окупацію Румунії.

Совєти далі грозять Румунії.

А тимчасом советська армія й фльота відбувають великі маневри здовж румунської границі й на Чорнім Морі, вичікуючи "скорої і вдоволяючої відповіді" на два протести до Румунії.

Росія запротестувала проти "провокаційної акції" румунських військ на советській границі і загрозила "грізними наслідками" та випадок дальших інцидентів.

Заграничні кореспонденти доносять, що Німці мають півтора-міліонову армію на советській границі, не довіряючи свому московському "союзникові".

Новіші вісти з Румунії такі: Румунський генерал Карнічію, бувший міністр війни а тепер командант у Семигороді, повідомив генеральний штаб, що він і його жовніри відмовляються відійти з мадярської границі й будуть боротися. Таку саму заяву післав до уряду генерал Іон Дарголіна. Провідник селянської партії, б. премієр Маню, перебуває в Клюй і організує мілітарну оборону Трансильванії перед мадярською окупацією. Представник уряду оповістив публичне вияснення, щому урядові не вдалося зломити револьту в Семигороді. Сказав, що уряд увязнив 281 осіб, в тім кількох бувших міністрів за організацію революти і кампанію проти звороту Семигороду.

А тимчасом в румунських урядових колах кружляють непровірені донесення, що на румунську границю прибули дві змоторизовані німецькі частини. Появилася півофіціяльна німецька погроза, що Німці приступлять до окупації цілої Румунії, якщо румунський уряд не припинить аґітації проти Німеччини й Італії.

Советський уряд післав ноту до Берліну, в якій жадає "вияснення" щодо німецької мілітарної гарантії для Румунії.

В Сиготі, Сатмаре й інших містах Семигороду місцеві Мадяри організують боївки й займають військові обєкти і публичні будинки. З того всього видно, що в Семигороді запанувала анархія.

З Віші подають, що з території, яку контролює французький уряд, переслано до Парижу 30,000,000 літер вина, "щоб забезпечити Парижан вином".

Сталін Ліквідує "Здобутки Революції"

Як подають з Москви американські кореспонденти, советський уряд декретом з дня 12 серпня ц р. скасував політичних комісарів у своїй червоній армії. Цим самим декретом доручено політичною освітою вояків в советській армії кермути офіцерам, під доглядом вищих командантів.

А советська преса в Москві та інших центрах СССР, як кажуть повищі донесення, з великим захопленням хвалить це скасування установи політичних комісарів, називає це дуже важливим актом уряду в напрямі дальшого скріплення червоної армії.

Ось що з приводу цього подаал бальшевицька "Правда": "Політичні комісарі колись були потрібні, в часах горожанської війни, коли й сам Сталін був таким політичним комісарем. Але тепер їх праця зроблена й новий закон червоній армії — **цілковитий послух командантові**".

Це є подія надзвичайного значіння в еволюції московсько - большевицької влади. Щобільше: це є найбільша контрреволюція, яка сталася в цілій системі московсько-большевицького управління за ввесь час існування московського большевицького царства.

Хто ж то були оті політкоми (політичні комісарі) в армії та яку ролю вони відогравали?

Це були політичні доглядачі над цілою армією, почінаючи від звичайного рядового вояка аж до найвищого команданта включно. Їх установив самий Ленін на самім початку большевицької революції, коли почала формуватися добровільно червона армія. Такі комісарі були встановлені при кожній військовій частині. Вони мали своїх помічників і цілий апарат політичних агентів оборонитись перед нізвичайна слідча комісія), яка пізніше була названа ГПУ (государственное політіческое управленіе). Ці політичні комісарі мали функцію: стежити за політичною вірністю советській системі управління, кожного вояка, кожного інструктора-офіцера й кожного найвищого команданта червоної армії. Крім того — під кермою тих політичних комісарів проводилася в червоній армії політична освіта воєнства, себто набивання йому в голову ідей марксизму, ленінізму, а пізніше сталінізму та іншого безбожництва й морального бандитизму.

Політичні комісарі — це було найбільше страхіття в армії, найбільша команда в кожній військовій частині, перед якою тремтіли всі чисто військові начальники. На цю посаду звиайна призначували старих комуністів, які своєю катівською працею в 'чрезвичайках' відзначалися найбільшою жорстокістю до т. зв. ворогів комунізму. Це були осібняки інтелектуально страшенно обмежені; поза катехізмом марксістських теорій вони нічого не знали й знати не хотіли; страшенно зарозумілі зі своєї "партійної приналежности", в справах військових цілковиті тумани, але з претенсіями давати вказівки і в справах військових навіть найбільш кваліфікованим військовим командантам.

Ті політичні комісарі з цілими бандами своїх агентів безліч лиха заподіяли советській армії. То завдяки їхнім інтригам та всіляким наклепам в червоній армії впродовж останніх 20 літ відбувалися безконечні "чистки", наслідком яких розстрілювано тисячі старшин, підстаршин і навіть високих командантів. Кажуть, що всі невдачі червоної армії в недавній советсько-фінляндській війні сталися завдяки втручуванню тих політичних комісарів в розпорядки військових начальників.

Це все витворювало в червоній армії двоевластя, себто безладдя, якого вже не міг дальше стерпіти й самий Джугашвілі-Сталін, хоч і він колись теж був політичним комісарем червоної армії. Очевидно до знищення цеї шкідливої інституції в армії Сталіна спонукала ще й інша причина. А це його "приятельство" з Гітлером. Сталін побачив, що із т. зв. "чрезвичайки (надмецькою мілітарною силою можна лиш наймодернішою армією, в якій має панувати залізна дисципліна, творена одною і єдиною командою без втручання анальфабетів у військових справах. І він одним декретом зробив цілковитий переворот у внутрішнім устрою червоної армії.

Та цей переворот не на добре ворожить для тих поневолених народів (а між ними й Українців), що опинилися в червоній тюрмі під назвою СССР. Очевидно Сталін підготовив вірний йому командний склад армії, себто червоне старшинство, з яким може тепер переводити всілякі експерименти у внутрішніх справах СССР. Під впливом зовнішніх подій Сталін може слідуючими декретами (і то в найкоротшім часі!) перевести ще більшу централізацію внутрішнього управління СССР, знищити навіть паперові автономії окремих областей, і закінчити всі ті свої експерименти відновленням "єдиної й неподільної" "матушки Росеї" з її традиційною владою — царатом, хоч би і з кавказькою династією на чолі. Про Росію вже віддавна склалося вельми оригінальне і влучне твердження, що "це є країна найнеможливіших можливостей". Отже така чергова "найнеможливіша можливість" може статись. Нова советська бюрократія так прилипла до "казьонного" корита, що вона дуже легко наплює на всякі марксізми й ленінізми, аби лиш "батюшка Сталін" не позбавив її того корита. Тим більше, що в Росії ніколи не закорінювалися глибоко жадні ідеї, принесені з чужини. Навіть така універсальна ідея як християнство — і та в Росії зачепилась лиш своєю формою, а не глибоким своїм внутрішнім змістом. І завдяки цьому в російській православній церкві ізза букви (а не зза ідеї) цілий ряд розколів стався.

Отже ми незабаром ще почуємо про значно більші зміни в СССР.

При цій нагоді варт згадати дещо і з недавньої української визвольної боротьби, чи просто революційної ворохобні на Україні. І серед української отаманії в свій час практикувалася система політичних комісарів, позичена в червоної Москви. Увів цю систему на Україні бл. п. Симон Петлюра, коли він розігнав Директорію УНР, а сам став диктатором на неокресленій території українських земель, як Головний Отаман УНР. Петлюра назвав тих політичних комісарів у своїй армії державними інспекторами. Вони, як відомо, відограли вельми сумну ролю на Україні й доруйнували рештки українського війська, що його одідичив Петлюра з попередніх літ визвольної боротьби кращих патріотів на Україні. Ті державні інспектори Петлюри між іншим довели до замордування одного з найбільших українських патріотів та старшин-лицарів Української Землі, бл. п. полк. Петра Болбочана. І багато іншої доброї української старшини загубила Україна в ті часи, завдяки тої непотрібної і шкідливої інституції, що називалася "державною інспектурою", перелицьованою з большевицьких "політичних комісаріятів".

("Наш Стяг").

Мій перший виступ

(Гумореска Марка Твейна)

В тринацятім році життя був я дуже хитрий хлопець, як я тоді гадав. Тоді лучилося, що я перший раз в моїм життю писав статті до часопису, котрі в цілім місточку зробили мене відразу дуже голосним. Так справді було і я немало тим гордився. Я був друкарським хлопцем і то "многонадійним" друкарським хлопцем, понятливим і поступовим. Мій вуйко займав мене при своїм часописі ("Тижневик Ганібальський"; два доляри річної передплати, пятьсот передплатників, що платили головками капусти, бураками, яких не можна було продати, і паливом). Коли вуйко одного разу виїздив з місточка на тиждень, спитав мене, чи не хотівби я за той час совісно й добре зредаґувати ґазету. Ах, чи я не хотівби!...

Гіґінс був видавцем другого часопису й робив нам конкуренцію. Його в тім часі були за щось у місточку висміяли й одного красного вечера його приятель знайшов на його ліжку картку, в котрій він повідомляв, що не міг стерпіти довше такого життя і що кинувся в річку Бір Крік. Приятель побіг за ним туди й застав Гіґінса якраз у хвилі, коли він вилазив назад на беріг. Заявив, що постановив таки не топитися. Ціле місточко не говорило кілька днів про ніщо інше лише про ту пригоду. Нагода видалася мені доброю. Я написав обширний звіт про цілу справу й подав до нього препогані ілюстрації, які я сам власним ножиком вирізав на дереві. Один з тих образків представляв, як Гіґінс лише в сорочці, з ліхтарнею в руці влазив у воду, причім паличкою обережно пробував її глибину. Мені та річ видалася страшенно веселою й цілком не прийшло мені на гадку, що виявляти такі річи морально неможливо. Вдоволений своїм ділом розглядався я, де би ще щось нове можна роздобути. І прийшло мені на гадку, що булоб дуже займаво, коли б я видавця сусіднього часопису порядно наганьбив, але так, щоб він аж "казився зі злости".

Так я і зробив. І появилася насмішлива стаття про похорон "Мр. Джона Мура" — правдиво їдка і злобна пародія.

Відтак накинувся я на двох визначних горожан, не тому, щоб вони щось зробили, що заслугувалоб на поганьблення, лиш виключно для того, що мені здавалося, немов то мій обовязок "оживити" часопис.

Вкінці натягнув я легко найновішого пришляка в нашім місточку, гордого, зарозумілого кравця з Кенсі. То був "гого" в цілім того слова значінні, сальоновий лев, і носив мабуть найбільше чудацьку одежу в цілій державі. Кожного тижня писав палкі, горячі поезії для нашого тижневика, а все до іншої красавиці. Його стих в цім тижні мав заголовок: "До Марії в Г—лю", під чим очевидно розумів "Ганнібаля". Отже коли я складав той стих, прошибла мене нараз гадка, про котру я був переконаний, що це знаменитий дотеп. І я виявив її під стихами в нотатці. Я написав: "Насей раз дамо ще спокій п. Д. Гордонови Рунлеви, але мусимо цілком виразно звернути йому увагу, що це не годиться з нашим поглядом. Коли він хоче і надальше удержувати зносини зі своїми приятелями в Гонолюлю, то нехай шукає собі іншого посередника, а не наш часопис".

Часопис появився з друку і я не знав нічого подібного, що викликалоб таке заворушення і розголос, як ті мої малі жарти.

"Ганнібальський Тижневик" став нараз славний і зa ним почали всі питати — новина, якої досі ще не було. Ціле місточко було розворушене.

Гіґінс прибіг ще досвіта до редакції з набитою рушницею. Але коли побачив, що це дитина (як він мене називав) так йому допекла, поторгав мене за вухо й пішов. Але пізнав своє безвихідне положення і в ночі виїхав з міста та поїхав на Полудне. Оба висміяні горожани явилися з готовими жалобами в суд, але ті дізнавшися, що це моє діло, уступили. Сусід видавець влетів рано розярений з зелізним гачком у руці, але кінець був такий, що він великодушно простив мені і запросив до поблизької гостинниці, аби там чаркою "гіркої" сполокати всю гіркість. Це був його жарт.

Коли вуйко вернувся, було немало гніву, хоч несправедливо, як я гадав, коли подумати, який розголос я надав ґазеті, і розважити, що вуйко повинен був радше тішитися, бо наслідком своєї неприсутности оминув щасливо тілько ріжних родів смерти. Та він скоро змяк, коли побачив, що я справді прибдав неабияке число, бо аж трицять три нових передплатників і коли я йому показав всю ту передплату в природі, капусту, біб, бураки, дрова, що все могло вистати на два роки для цілої родини.

ЯК ЛЕГКО:

— Бути чесним, коли нема спокуси.

— Бути патріотом, коли це поплатне.

— Бути щедрим, коли це нічого не коштує.

— Бути популярним, коли є гроші.

— Бути терпеливим, коли чекати на ласку.

— Бути вірним, коли це звязане з користю.

— Бути вірним своїм упередженням.

Чистка.

(Советський жарт)

— А що, була у вас чистка?
— Була.
— А що Вас вичистили?
— Кудиж, я їм вже десятий з ряду свій життєпис предложив.

РІЛЬНИЧІ ПОРАДИ

Алберта Пасифік Елеватори беруть участь у вдержуванні Рільничого Департаменту якого ціллю є давати фармерам поради як затримувати родючість ґрунтів; пізнавати й нищити бур'яни; добирати насіння та розвязувати інші проблеми в вирощуванні збіжжя.

Наш аґент дістане для вас всі інформації, яких лиш бажаєте.

THE ALBERTA PACIFIC GRAIN COMPANY, LIMITED (23)

P. MANNING LUMBER CO. LTD.

За найпевнішою обслугою й низькими цінами ріжного роду будівельних матеріялів вдавайтеся до нас.

10443-80th Avenue EDMONTON Phone 32051

Новинки з Канади

Є НАДІЯ, ЩО ФАРМЕРІ ДІСТАНУТЬ ПОЗИЧКИ НА ПШЕНИЦЮ

З Оттави повідомляють, що елеватори або збіжеві організації й банки будуть можливо давати фармерам позички на непродане збіжжя. Забезпеченням позичок буде збіжжя на фармах. На той випадок домінія мала б заґарантувати 10-15 процент можливих страт у збіжжю. Ця справа буде обговорювана на конференції фармерських делеґатів з домініяльними міністрами 2-го вересня.

Набір до війська пічнеться в половині місяця вересня

З Оттави подають, що набір рекрутів до 30-дневного вишколення в канадійській армії, на основі нового пляну, пічнеться в половині вересня. Перші будуть покликані до тренінґу мужчини від 21 до 30 літ життя. Набір буде відбуватися ступнево річниками, на основі відбутої реєстрації. Сподіються, що напротязі 12 місяців відбудуть вишкіл 300,000 молодих мужчин.

У всіх більших містах приготовляють бараки і помешкання для військових відділів, які будуть створені в часі рекрутації.

Жнива на Сході на укінченні, на Заході починаються

Домініяльне статистичне бюро випустило свій останній звіт про збіжеві умовини в Канаді. Зі звіту виходить, що приморські провінції вже зібрали своє раннє збіжжя і його намолот загально добрий. Пізне збіжжя потребує дощу. Жнива в західнім Квебеку в повнім русі; у східнім Квебеку збори слабші від минулорічних.

У степових провінціях останнього тижня похолодніщало. В Манітобі й південній Алберті молочення вже майже на укінченні, в других частинах зах. провінцій тільки що починають молотити. Намолот загально добрий.

Директор Албертійського Пшеничного Пулу обчисляє, що цього року Алберта збере 190,000,000 пшениці — рекордову кількість за всі роки. Найбільше пшениці було зібрано в Алберті в 1927 році — 171,250,000 бушлів.

Реєстрація коштувала один міліон долярів

Кошта реєстрації канадійського населення, в числі біля 8,000,000 осіб, виносили близько один міліон долярів. Кошта виборів, які відбуваються приблизно на такий самий взірець, звичайно виносять біля трьох міліонів долярів.

Два бандити побили старого фармера під Вінніпеґом

У фармерській дільниці під Вінніпеґом робив на своїй фармі 73-літній Джан Ческе. Там напали на нього два невідомі бандити. Вони побили старцята попробивали вилами так, що він не міг доволочитися додому. Його донька знайшла тата непритомного на дорозі.

Цей гидкий напад відбувся 27-го серпня. Справців не зловлено, причина нападу не відома.

ПРЕДСТАВНИКИ ЗАХІДНІХ ФАРМЕРІВ В ОТТАВІ

Манітобський премієр Брекен подав, що делеґати конференції в справі фінансування західніх фармерів будуть приняті федеральними міністрами в Оттаві 2. вересня.

В склад делеґації входять: премієр Брекен, саскачеванський міністр рільництва Теґарт, албертійський міністр рільництва Мален, б. премієр Алберти Дж. Бравнлі і ряд представників хліборобських і купецьких орґанізацій.

Делеґація буде конферувати в справі доміняльної помочі західньому фармерству.

Військовий вишкіл для університетських студентів

Всі фізично здібні студенти канадійських університетів від 17 року життя дістануть обовязкове військове вишколення напротязі слідуючого шкільного року. Таке оповістив департамент военної служби в Оттаві.

На основі нової системи здібнішим студентам буде дозволено брати офіцерський курс.

Так каже реліфний інвестиґатор

Дня 27 вересня реліфний прослідник А. Врайт сказав у Калґарах, що до нього зголосилося в тому місті 7 з 9 осіб, що побирають реліф, що вони знайшли собі працю. А це сталося з огляду на те, що албертійський уряд оголосив, що від 1-го вересня він здержує реліф для всіх чужинців з ворожих держав — без огляду на їх вік і на те чи вони самітні чи жонаті, для всіх одружених мужчин до 60 років життя з одною дитиною і для всіх жонатих мужчин до 45 років віку з двоїма дітьми. Почувши про це, ті люди рухнулися й позначодити для себе іншого роду прожиток.

Так каже реліфний прослідник.

Оскаржують духоборів за продажу передреєстраційних "цертифікатів"

З Ріджайни подають, що в Саскачевані почато цього тижня доходження поголосок, що духобори в тій провінції продавали між своїми людьми спеціяльні реєстраційні цертифікати й рахували собі за них від $1 до $4. Таке оскарження внесла на духоборів саскачеванська команда Канадійського Леґіону. Оскарження є, що духоборські провідники продавали членам своєї секти спеціяльні картки, як "прелімінарії" на одержання державних реєстраційних цертифікатів і брали за них гроші.

Згорів батько і три сини

В хаті Івана Краєцького, на краю містечка Принс Алберт у Саскачевані, вибух вогонь у суботу над ранком. Краєцький побіг рятувати діти на поверху, але впав від диму і згорів. Згоріли також його три сини: 10-літній, 8-літній і 11-місячний, що спали на горішнім поверху. Жінка спеклася й находиться у шпиталі. Інші діти врятували пожарники.

В Новій Фунляндії думають про злуку з Канадою

В Новій Фунляндії знову відродилося питання конфедерації з Канадою, як наслідок недавно створеного спільного фронту оборони проти можливого нападу ворога.

Люди Нової Фунляндії певно погодяться на таку політичну злуку, а як і є яка перешкода, то тільки економічніго характеру. Декотрі промисловці тут думають, що після обєднання з Канадою, Нова Фунляндія знайде себе в тяжкім положенні щодо конкуренції з канадійським промислом. Також побоюються що оподаткування може зрости.

В Калґарах обрабовано поштовий ваґон

Вже давно не було грабіжі пошти в південній Алберті, аж оце сталася така грабіж дня 27-го серпня в Калґарах. До запечатаного поштового ваґону сіпіярського потягу вдерся самітний бандит і забрав звідтіль невідому кількість пошти.

У три години після грабіжі поліція увязнила одного підозрілого, Семюела Мартина. То є 19-літній парубок, без певного пристановища й походить з Торонта. Його зловила поліція в хвилині як він хотів виміняти вкрадений банковий дрефт на $90.

Вони мають свою "фільософію"

Кінна поліція привезла до Едмонтону одного чоловіка з веґревильського округа за незареєстрування. Він відповів за цей переступок у поліційнім суді.

У Вінніпеґу троє осіб потягнено до поліційного суду за цей самий переступ закону. Артур Голлінґсворт сказав, що він не зареєструвався, бо не знайшов у Канаді британської справедливости. Мері Савич сказала, що її релігія не позволяє реєструватися. Голлінґсворта покарано гривною $100 або 3-місячним арештом, Савичку і третього проступника гривною по 50 долярів.

Побив жінку, а сам утопився

З Вінніпеґу доносять, що дня 27-го серпня 55-літній Ричард Шарет скочив з пристані при вулиці Александер у ріку Ред і втопився. Перед тим він мав суперечку зі своєю 56-літньою жінкою. Серед перепалки він ухопив фляшку з самогоном і вперіщив нею жінку по голові. Як та повалилася непритомна на долівку, Ричард думав, що вбив її. Тоді вибіг з хати, побіг над ріку, скочив у воду і втопився. У три години опісля поліція витягла тіло з води. Жінка у шпиталі, має побиту голову й одно рамя. Їй легшає.

Кажуть, що як люди старіються, то розум їх дитиніє.

Надвишка пшениці в Канаді

Під кінець місяця липня, ц.р. надвишка пшениці в Канаді виносила 273,086,845 бушлів. Це число є о 178,454,807 бушлів більше чим попередня надвишка з року 1939, а також є вона найбільшою в історії Канади, перевищуючи навіть рекордову надвишку з року 1933, о 61 міліон бушлів.

Канадійська пшениця в дорозі до Великої Британії, на 31 липня ц. р., виносила 27,654,-217 бушлів. Якщо це число додати до того, що визначено для надвишки пшениці в канадійських елеваторах, тоді разом це буде 300,741,062 бушлів.

Побитий льокомотивою, стратив життя

60-літній Юрко Савюк, що жив в Едмонтоні, йшов у суботу по шляху в східньому напрямі як нараз ззаду наїхав на нього сіенарський паротяг і вдарив його. Савюк вийшов з того припадку з поторощених рамям і потовченою правою ногою. У шпиталі лікарі відрізали йому частину рамени. Однак покійний не міг перебути важких покалічень і в четвер помер. Похорон покійника відбувся в суботу.

Московського привезли з Саскатуну до Едмонтону

Йосифа Московського, що його заарештувала була поліція недавно в Саскатуні за вокитство, привезено до Едмонтону і в понеділок переслухано в поліційнім суді. Московському поліція закидає, що то він місяць тому замордував Джана Келлія, понад 70-літнього едмонтонського старця, в його власнім домі при 98 вулиці.

Зявившись перед поліційним суддею, Московський сказав, що в нього нема грошей а тому він просить назначення для нього урядового оборонця. Суддя вволив його волю й доручив коронному прокураторові дістати для Московського адвоката.

Московський здоровий мужчина, має коло 40 років, говорить добре по англійськи хоч із чужинецьким акцентом, бо він Поляк.

104-літній ренчар

До Брісбейн в Австралії привезли приятелі до шпиталю Мориса Дейлія, ренчаря з поблизької околиці. Він доглядав худобу, їздячи звичайно верхом на коні. Одного дня його кінь спудився, скочив у бік а Морис упав з нього так нещасливо, що здавав собі кілька ребер. То й була причина, що він опинився в шпиталі.

Морисові лікарі зробили операцію, й він вертається до здоровля.

Та не це цікаве, а те, що той ренчар має вже 104 роки віку, ввесь час пастушив та й тепер прирікає, що як лиш подужає, вернеться до своєї череди, бо лиш біля неї життя його повне цікавости, краси й поезії. Кажуть, що той старець виглядає як старозавітній патріярх.

Як красно є жити з природою та як щедро вона ублагороднює тих, що живуть посеред неї!

ЗА ПОШИРЮВАННЯ КОМУНІСТИЧНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

В Мелвил, Саск., поліційний суддя засудив Івана Алексевича на рік вязниці й депортацію по відсидженню кари за поширювання комуністичної літератури. Алексевич був заарештований коло Ніпавін.

ВТЕКЛИ ПОЛОНЕНІ НІМЦІ

Два німецькі военні полонені, підстаршина военної маринарки Штаєр і летун Ганс Кібарт, втекли з табору полонених в околиці Судбури. Їх окружено в лісах коло Судбури і одного вже зловили.

Шість комуністичних видавництв поза законом

На основі приписів про оборону Канади, домініяльний уряд проголосив нелеґальними і тим самим розвязав такі організації:

Ди Воркерс енд Фармерс Поблишинґ Ассосіейшен у Вінніпеґу; Ди Ровд Поблишинґ Компани; Ди Кроашія Поблишинґ Ко., Ди Поліш Піплес Прес, Ди Сербіян Поблишинґ Ассосіейшин і Ди Фінніш Сосаєті, всі в Торонті.

Разом з цими шістьма большевицькими організаціями унезаконнено в Канаді 30 установ на основі закона про виворотові організації.

Ди Воркерс енд Фармерс Поблишинґ Ассосіейшен у Вінніпеґу видавало "Народну Газету", "Фармерське Життя" та інші большевицькі публікації в українській мові.

ДЛЯ ЕСКІМОСІВ ВІЙНА НЕ ІСНУЄ

Світові мандрівники, що бували довший час і на далекій півночі між Ескімосами, кажуть, що Ескімоси ніколи не воюють і навіть не мають слова, яке означалоб те саме, що ми розуміємо під словом "війна".

Вся зброя Ескімосів призначена для полювання.

ЩО СПРИЧИНЯЄ ЛИСІННЯ?

Що робити, щоб не лисіти? Як спричинити новий ріст волосся на лисині? Або як маєте які інші недомагання й клопіт з волоссям на голові, пишіть по безплатний обіжник:

HAIR & SCALP SPECIALTY (Dept. D)
10150-97th St., Edmonton, Alta.

Reliance Grain Co.
LIMITED

Оператори Сільських Елеваторів у Манітобі, Саскачевані й Алберті.

Вуголь і Муку продаємо майже на всіх стаціях. Наш Агент з охотою послужить Вам.

НА ГОСПОДАРСЬКІ ТЕМИ

ВЕЛИКА БРИТАНІЯ Й КАНАДІЙСЬКА ПОЖИВА

В Оттаві відбулася Домініяльно-Провінційна Хліборобська Конференція, в днях 18-20 липня ц. р., на якій д-р Виллям Аллен, з Домініяльного Департаменту Хліборобства, заявив, що Британія мусить купувати в Канаді ріжні продукти через центральну організацію, бо тільки в такий спосіб можна забезпечити своєчасну та достаточну кількість.

Такої політики дотримується Британія головно з тієї причини, що питання постачання населення поживою, як привозною так і домашньої продукції, є величезною проблемою, з якою звязано не тільки постачання, але й транспортація, переховування та розподіл.

Трудности Британського Міністерства Постачання ще далі збільшуються з огляду на транспортацію цих продуктів та военних умовин. Ніколи не оголошується, коли має відплисти чи прибути корабель до порту. Та з необхідности й сама транспортація не є реґулярна. Часто кораблі виладовують свої вантажі далеко від того місця, де товари мають бути розподілені, звичайно ті порти не мають належних заряджень для вантажів, а крім того їх треба знов далеко везти по залізницях.

Д-р Аллен згадав про велике переселення людей за цієї війни, а це в свою чергу далі утруднює питання розподілу поживи. Транспортація в Англії відбувається в тяжких умовинах, бо в ночі тепер там не може бути освітлення. Багато роботи приходиться виконувати просто в темряві. Це сильно стримує доставу поживи.

Далі він зазначив, що виплата продуцентам за продукти є легкою справою в себе дома, але цілком інакше воно виглядає коли продукти треба привозити з інших країв. Бо за чужі товари треба платити чужими грішми. Оскільки це стосується Канади, Британія тепер тут купує річно на 500 міліонів долярів більше ніж нам продає. Це робить канадійський доляр дуже дорогим в Англії. Більш того, на думку д-ра Аллена ця ситуація не має нахилу поліпшуватися, а тепер ще далі погіршиться.

З погляду фінансового Британія мусить заохочувати до якнайбільшого продукування поживи в себе дома, бо тоді відпадає проблема чужої валюти. Пожива домашньої продукції не мусить бути транспортована на великі віддалі, а разом з тим відпадають і всі турботи що звязані з перевозом за военного часу. З цієї причини Британія прикладає всі зусилля, щоб побільшити домашню продукцію. Ціни було підвищено, у всякі способи заохочується господарів до побільшення продукції, а навіть є примусове розпорядження щодо збільшення орної площі землі.

Та Канадійці не мусять порівнювати свої ціни з цінами в Британії, говорить д-р Аллен. Бо хоч вони це там і намагаються робити, не є це для них легкою справою.

Дієта населення Британії не є тою самою, що була перед війною. Стандарти були модифіковані й далі будуть модифікуватися. "Ми зробимо велику помилку, наколи будемо думати, що в Британії й тепер ті самі умовини, які були перед війною", говорить Аллен. Якщо поживу можна дістати легко й дешево, тоді над її купівлею там можуть подумати. Коли ж якусь поживу тяжко дістати, тоїї її про сто не будуть брати на увагу. Британське міністерство постачання хоче забезпечити достаточну поживу для населення, й хоч пойки є до якоїсь міри обмежені, все ж вистарчають для нормального віджив лення. Молочна й мясна продукція там утримується в повні ймірі, але плекання свиней та курей обмежено. До осени ц. р. як куре йтак і свиней там буде тільки одна третина того, що було минулого року.

Д-р Аллен закликав Канадійців зрозуміти поміркованість британських заходів щодо купівлі поживи та щодо збільшення домашньої продукції. Британці знають перед чим вони стоять тепер, а тому й мусять робити все, щоб вийти з цієї кризи переможцями.

ПОРІВНАННЯ ДЕРНИНИ РІЖНИХ ТРАВ

При домініяльній Експериментальній Фармі в Скат, Саск., було переведено дослідження оранки чотиролітньої дернини трави костир (бром ґрес) житняку та райґресу, які були посіяні за однакових умовин і того самого часу. Ґрунт, де було посіяно трави для досліду, є глинистий, а самі трави дали добрий поріст, за винятком житняку, який був трохи зарідкий. Оранку дернини переводили чотиролемішним плугом, який тягнув трактор. Для досліду цей плуг пройшов два рази в один і другий бік на кожнім полі, орючи на ту саму глибину.

Переорюючи дернину на чотири, пять і шість цалів, було виявлено, що потрібна тяглова сила на ріжних дернинах є відмінна. Фармері, що орали дернину костира й рай ґресу, певно завважили, що значно більше сили потрібно при оранці костира. З житняком мало хто з фармерів ще обзнайомлений, бо його недавно було поширено в Західній Канаді. З цего погляду, висліди дослідів при цій фармі мають бути цікавими й для них.

Переорювання дернини на чотири цалі, вимагало тяглової сили 2,228 фунтів у випадку житняку, 1,975 фунтів для костира і 1,475 фунтів для райґрасу. Оранка на пять цалів завглибшки вимагала такої сили: для житняку — 3,000 фунтів; для костира — 2,375 фунтів і для райґрасу — 1,750 фунтів. Коли глибину оранки було побільшено до шість цалів, тяглова сила зросла до 3,190 фунтів для житняку, 3,195 для костира і 2,313 фунтів для райґрасу. Тут ми бачимо, що потрібна тяглова сила для житняку зрівналась з тією, що потрібна для шістьцалевої оранки костира. Можливо що це сталося з тої причини, що житняк був рідший. Пересічна тяглова сила на всі три види оранки була такою: житняк — 2,806 фунтів; костир — 2,515 фунтів і райґрас — 1,846 фунтів. З цего ми бачимо, що дернина житняку є найтяжчою до оранки. Подібні наслідки було одержано й при інших дослідженнях на цій самій фармі.

Дослідження дернини показали, що коріння райґрасу перегнивають легко, особливо як трава зачинає старіти а цим пояснюється й вимога меншої тяглової сили, або інакше кажучи, ця дернина легше переорюється. Дернина костира є густішою, має грубші коріння, але всеж не така густа як дернина житняку. Житняк має значно більше дрібних корінців, які також є сильнішими, не так легко перериваються як в інших трав. Велика маса таких дрібних корінців у дернині житняку, спричинює тяжчу оранку, а так само й дернина довше тримається грудами. Ця ознака є дуже цінною на тих ґрунтах, що підпадають видуванню вітрами.

Домашні мухи розносять хороби

Звичайна домашня муха є дуже небезпечною, бо розносить зараски таких недуг як тифоїд, дитячу біґунку, сухоти, холеру й червінку. Вона є сталою небезпекою для здоровля людини, бо все порпається в бруді а потім лазить по поживі. Частинки гниючої матерії, бактерії й всякі інші організми, прилипають до липкого тіла мух, які вони несуть всюди, де лиш можуть дістатися. Обраховано, що одна муха може нести на собі біля 1,000,000 зарасків, а також молода муха жіночого роду, про тягом 60 днів уже може стати бабою, кладучи біля 2,700 яєчок за свого трьох-місячного життя.

Мухи особливо небезпечні за теплої погоди, головно в місяці серпні. Якщо погода тримається теплою й у місяці вересні, мухи далі розмножуються. Боротися з ними дуже тяжко. Успіху можна осягнути тільки в тім разі, коли ціла громада зрозуміє небезпеку й спільними силами візьметься до їх винищування. Винищувати самі мухи не приведе до успіху. Треба нищити ті місця де вони розплоджуються, а на фармах це купи гною та місця де зсипають всякі відпадки. В містах, смітники є головним місцем для розплоду мух.

Маючи це на увазі, ґній треба негайно відвозити від будов далі на поле, де його складають до куп і сприяють ферментації. При ферментації витворюється висока температура й вбиває зародки. Другим способом нищення зародків мух є такий — ґній розкидають на полі тонким шаром, щоб він висихав. Де немає вогкости, яєчка мух не можуть вилуплюватись. Пізніше той ґній можна приорати.

Збір бросквинь у Канаді — 724,000 бушлів

Поверховний обрахунок цегорічного збору бросквинь у Канаді, вказує на добрий врожай цих овочів, бо сподіються мати щонайменше 754,000 бушлів. Провінція Онтеріо постачить 568,000 бушлів, а біля 185,000 бушлів буде вивезено з Британської Колюмбії.

Бросквині вже почали продавати на ринку й за помірковану ціну. Ця ціна певно протримається цілий місяць вересень а може й жовтень. Хоч збір цего року й був дещо меншим проти минулорічного, але всеж він є вищим від пересічного за попередніх пять років.

Якість бросквинь цего року є першорядна. Зі всіх овочів, які ростуть у Канаді, певно ніякі не перевищують бросквинь своєю поживною вартістю. На ринку продають їх під такими ґрейдами: Селект, H:1, H:2 або його ще називають "доместик" і H:3. Згідно закону, ґрейд мусить бути ясно зазначений на всякій посудині чи скриньці, в яких продають бросквині.

Збір пшениці в Південній Европі

На основі офіційних обра хунків, можна вже бачити я кого збору сподіються сі держав південної Европи. Ві домости про пшеницю, як там зібрали чи збирають, вка зують, що цегорічний врожа буде о 17.8% меншим проти минулорічного. Пшеничні ла ни в долині ріки Дунаю понес ли великі шкоди від повен яка там сталася за минуло зими. В додаток до цего, пш ниця в Італії, яка подавала на ліпші вигляди, дасть врожа цего року о 8.8% менший.

Лишень Еспанія буде мат цего року ліпший збір чи року минулого. Велика Бр танія правдоподібно буде од нокою державою в Европі, побільшено продукцію пшен ці, бо розорано багато нов землі. Офіційні звіти подаю такі числа на цей рік в бу лях (числа в дужках за ми лий рік):

Румунія, 109,778,000 (13 611,000); Мадярщина, 83,66 000 (112,765,000); Болгар 57,000,000 (71,155,000); Юг славія, 63,360,000 (105,658,00 Італія, 268,225,000 (293,945,0 Еспанія, 121,252,000 (111,77 000); Греція, 34,171,000 (3 291,000); Всего — 737,450,0 (870,198,000).

СПЕКА В АЛБЕРТІ

Алберта має тепер найгар чішу погоду в році. В пят цю занотовано в Едмонтоні степенів, подібно було в боту. Взагалі від тижня Алберті погідно й тепло.

ФАРМЕРСЬКА ОБСЛУГА

Федеральні Елеватори далі утримують Департамент для поліпшування рільничих методів, який складається з авторитетних людей того діла.

Цю обслугу даємо безплатно. Побачте нашого агента в справі ваших проблем.

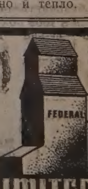

(18)

FEDERAL GRAIN LIMITE

КРАЇНСЬКІ ВІСТИ
й український католицький тижневик у Канаді.
кожного вівтірка. Видавнича пілка "Українські Вісти"
09 Стріт Едмонтон, Алберта.
ередплата $2.00
учених Держав $2.50
голошення не відповідаємо.

UKRAINIAN NEWS
Published Every Tuesday
by the
UKRAINIAN NEWS PUBLISHERS LIMITED
10012-109th Street, Edmonton, Alberta
Subscription in Canada per year $2.00
in the United States, per year 2.50

Вівторок, дня 3. вересня, 1940.

По рокові війни

ванацять місяців тому, 1. вересня 1939, Німеччина напа- Польщу. Дня 3. вересня Велика Британія і Франція віли війну Німеччині, щоби боротись за вдержання сво- в світі.

ерший рік війни ділиться на чотири головні фази:

. Східна кампанія, в якій Німеччина розбила Польщу ілилась її землями з Росією, а Росія напала на Фінляндію.

. Зимова доба оборонної війни поза французькою лі- Мажіно і німецькою лінією Зиґфрида. На морі бльокада ччини і війна субмаринами.

. Війна на суші в західній Европі. Німці займають и арміями пять держав — Норвеґію, Голяндію, Бель- Люксембург і Францію.

. Битва Англії, і англійсько-італійська війна в Африці.

Кінець першого року війни показує, що Европа пере- а свій вигляд понад все, що можна було собі уявити.

При кінці червня, Гітлер і Мусоліні підчинили під свою олю всі ресурси европейського континенту. Одного пише лондонський "Таймс" — програна війна заглядала британської імперії. Це було тоді як її армія відступала налу і її існування було під знаком запиту, а опінія бри- кого командування була, що з ворожих лабет може ви- атися не більше як 30,000 війська.

Колиб справдилася була ця ворожба, Британські острови 6 безборонні перед інвазією. Бо Франція падала а в Ан- було тільки мале число вишколеного війська. Однак о часу змінився весь вигляд війни через дві причини: е, незвичайно висока здібність оборони під Донкирк, кінчилася евакуацією 365,000 війська. Це дало Англії вишколену армію для її оборони. Другою великою ю були повітряні битви над берегами Англії напротязі ня. Британська воздушна фльота побиває чисельно ішу повітряну фльоту Німців.

ак Німці не досягнули своєї найважнішої цілі — не али Британської Імперії. І з кожним днем Гітлер від- ь щораз далі від тої цілі, і наближується щораз більше ого упадку.

Погрози Гітлера, що його армії виконають інвазію на ійські Острови, не справдилися. Вони були від початку жені на невдачу. Британська повітряна фльота повільно евно здобуває перевагу, британська маринарка далі є на "семи морях". Британські Острови перетворено на у твердиню, якої береже триміліонова армія. Премієр он Чорчил заповів, що скорше чи пізніше Британія пе- до наступу й перенесе війну на континент, де й буде ена побіда.

На поміч Англії прийшли її домінії й кольонії. Вони чають для неї нескінчену силу людей і военного матері- Подібно як Англія, вони також щойно зачали масову кцію всього, чого війна потребує.

Неоцініме значіння для Англії має передовсім Канада. а, країна миру, перемінилася через рік війни на войов- країну з великою потенціяльною силою, з щоденним ви- м двох міліонів долярів на війну проти Німеччини й . День за днем зростають її военні зусилля а з ними й и війни.

Дванацять місяців тому, коли Німеччина кинула свої сили ольщу, Канада мала малу активну армію, незначну по- ну фльоту і малесеньку маринарку. Мала великі мож- ти продукції, але мало замовлень.

Сьогодні сила канадійської активної армії виносить 42 жовнірів, з чого 39,839 стоїть в Англії. Канадійське ство зросло на велику бойову силу і продовжує зрос- В летунських школах вчиться 21,000 летунів. Рік то- ло 4,061 летунів. Рівно ж зросла морська фльота Кана- 15 кораблів на 121, з 1,700 матросів на 10,000. Канада а свої военні кораблі до Великої Британії, де вони бо- я в складі англійської фльоти. Нарівні з тим сильно а военна продукція Канади, чого вимовним доказом є ві замовлення в першім році війни на суму $300,000,000.

Для українського народу і його землі перший рік війни с страшні нещастя. Тому 1939 рік, а зокрема дата 17. ня 1939, коли з волі Гітлера московські большевики за- ли західньо-українські землі, перейде в історію нашого у як одна з найсумніших дат, як одна з найбільших тра- нашого народу напротязі його більш як 1,000-літньої ії.

Українська Буковина

III.

гадали були в перших розділах цієї статті, що ізоване освітнє, культур- політичне й економічне буковинських Українців лося з 1869 року, коли за- но перше Товариство ка Бесіда", яке зразу бу- осквофільського напрям- Якже 1884 року "Руська " перейшла в руки У- ців, праця пішла дуже вперед. Це товариство так би мовити, сторо- українського життя, його дником і матірю всіх их галузів культурного ю Буковини. Воно дало до заснування читалень, ніх домів, драматичних і літературних гуртків; з його поводу розвинулася школа, народня освіта, кооперація, економічні й господарські спілки. Вона стала для Буковини тим, чим для Галичини довгі роки була Львівська "Просвіта".

Починаючи в першу чергу з народньої освіти, "Руська Бесіда" повела читальняний рух по селах і містах краю. На цій ділянці її діяльність розвинулася досить гарно: в краю було 9 філій та 150 читалень з 13,000 членами.

За почином "Р.Б." почав виходити в 1885 році перший український часопис "Буковина", якого першим редактором став був відомий український поет і новеліст Юрій Федькович. Цей часопис був зпочатку тижневиком, опісля перейшов на денник. (Перед появленням "Буковини" виходив там від 1870 року часопис русофільського напрямку "Буковиньская Зоря"). Крім "Буковини" Товариство випускало що місяця брошури і книжки, яких до 1918 року вийшло 270 томів.

"Руська Бесіда" поділялася на ріжні секції. З тих секцій повстали згодом окремії установи, такі як Українська Школа, Буковинський Боян, Народній Театр, Хліборобські Спілки, Селянська Каса та багато інших стоваришень.

Чернівська читальня Руської Бесіди перетворилася в Народній Дім, а той у свою чергу оснував у 1896 році Бурсу ім. Федьковича, для якої у 1906 році побудував величавий будинок. Той же Народній Дім оснував велику друкарню, дав приміщення великій бібліотеці, студентським товариствам, хорам, театрові, музичній школі та багатьом другим культурним установам. Він став огнищем українського життя в Чернівцях.

Перетворене зі шкільної секції "Руської Бесіди" Товариство Українська Школа (1887 року) дбало про розвій українського шкільництва в краю, видавало журнали, шкільні підручники та книжки ріжного змісту шкільної і позашкільної освіти. Та "Українська Школа" мала до війни в краю 12 філій і чернівська філія видавала дитячу бібліотеку, вашківська філія удержувала в Вашківцях приватну реальну гімназію; централя Рідної Школи вела приватну дівочу учительську семинарію в Чернівцях, до якої перед війною вчащали 203 учениці.

З Української Школи вилучилося "Т-во Учителів Вищих Шкіл." Це товариство влаштовувало освітні й наукові виклади та видавало "Нашу Школу". "Історичне Товариство в Чернівцях" влаштовувало курси вищої освіти — на зразок данських вільних університетів.

З драматичної секції "Р. Б." виріс "Буковинський Боян", під якого керівництвом повстала опісля "Українська Музична Школа ім. Лисенка" (консерваторія).

З тієї ж секції повстав "Буковинський Народній Театр," що гарно плекав українську драму, давав вистави в місті й на провінції. (Після війни цей театр перемінився в "Український Театр", до нього вступило більше число колишніх артистів львівського театру).

Українське жіноцтво Буковини було зорганізоване в такі товариства як "Жіноча Громада", що мала 14 філій у краю; "Т-во Мироносиць" (при українських греко-католицьких церквах); "Т-во Православних Українок", що вдержувало велику бурсу для дівчат а також дитячі садки. Були й інші жіночі товариства місцевого характеру. Ті жіночі товариства збирали жіночі мистецькі рукоділля, робили вистави, вели школи для неграмотних дівчат і жінок, утримували захисти для бідних дівчат, вели школи кравецтва й шиття. Най більшу діяльність розвинула була "Жіноча Громада", що мала 600 членок.

Крім згаданих уже професійних стоваришень учительських, були ще інші професійні товариства, а також товариства ремісників та купців, як Поміч, Праця, Буковинська Торговля.

Окрему ролю відограло в культурнім житті університетське студентство. Як усюди на українській землі, так і на Буковині студентство було чи не найбільш рухливе; воно поклало велику силу праці в освідомлюванні й організуванні народніх мас у краю. Те студентство було зорганізоване в таких своїх студентських товариствах як Союз, Молода Україна, Січ, Запорожжя, Чорноморе та Православна Академія.

Від 1900 років окрему ролю відограли спортово-пожарничі Січі, що прийшли з Галичини. Вони сильно оживили народні маси Буковини. Бо тоді як читальні, каси системи райфанзенських спілок та Селянська Каса а також сільсько-господарські гуртки гуртували старше громадянство, то Січі взяли в опіку головно молодь і то молодь села. Молодь почала масово горнутися до організації в Січах, пізнавати "хто вони, яких батьків, ким, защо закуті". Свідомість раптом розрослася. Зорганізовані січові походи на ріжні окружні свята надали краси селу. Коршма опустіла, зате зароїлися молоддю зелені майдани. Піднеслася пісня українська, набрала поваги народня ноша, розгорнулася свідомість того, що Буковина то нерозривна частина української землі, що "щезнуть межі, що пожежували чужі між собою, згорне мати до себе всі діти теплою рукою!" що "встане Україна від Кубані аж до Сяну річки одна, нероздільна!"

(Мимоходом згадаємо, що буковинські Січі були не радикального, але народницького напрямку).

Одним з найвеличавіших Січових Днів був січовий здвиг у Чернівцях 1910 року, на якому явилося багато представників січових і сокільських з Галичини. Велика чернівська площа на Горечій зароїлася селом. Із гір, із долів, з широких піль Буковини злетілася молодь на своє велике свято до буковинської столиці, а молоді тій принесла свій любий привіт Галичина — той Піемонт український. Величнo неслася пісня, потужно лунало рідне слово. Хороше проходила одна січова вправа за другою. На підвищеннях засіла вся українська еліта й достойники державні і краєві а перед підвищенням величезний майдан — кілько око зглянe — зароївся цвітом Буковини. Десять тисяч хлопців і стільки ж дівчат робить свої вправи або співає.

Після вправ, промов, співів, гімнастики міських січових дружин вирушили Січі чернівськими головними вулицями. Січ за Січчю, село за селом, містечко за місточком, місто за містом — краса, життя, радість, ідея — надія.

112 січових товариств взяло було участь у тій всенародній параді в буковинській столиці.

Красно то було, величаво і серцю мило.

Духовенство, професори, вчителі, адвокати, судді, лікарі, ремісники, міщани, селяни — а з ними Галичани — все те брати, все те одні діти одної матері України.

Авторові цих рядків, що був на тому святі, солодко бреніли могучі слова Шевченка про давню славу України. Вона тепер відроджується, відроджується на очах, і лиш жде тієї хвилини, коли гетьман на воронім коні блисне булавою — море закипить!

Московський людомор знов затопив славу і волю України в крові. Але чи може хтось повірити, щоб народ, що так розмашисто розгорнув своє хотіння — стремління до державної волі — втопився у власній крові?! Такого бути не може!

Віктор Купченко.

Що сталося в першому році війни

1939

Вересня 1. — Німеччина напала на Польщу.

3. — Британія і Франція виповіли війну Німеччині. Британський корабель "Атінія" зістав сторпедований німецькою субмариною, причім врятовано життя поверх 100 людей.

6. — Французьке військо вступило на німецьку територію.

10. — Канада виповіла війну Німеччині.

11. — Британські війська висіли у Франції.

17. — Польща розбита. Росія заняла від Польщі Західню Україну й Білорусь.

18. — Британський авіоносець "Корейджес" сторпедований; згинуло 518 матросів.

19. — Реорганізація Канадійського уряду; Норман Роджерс став міністром оборони.

22. — Німеччина й Росія поділились Польщею. Західньо українські землі відійшли під Москву.

Жовтня 6. — Майор-ґенерал Мекнотон назначений комендантом 1-ої канадійської дивізії.

10. — Проголошено плян вишколу летунів у Британській Імперії.

14. — Панцирник "Роял Овк" сторпедований у Скапа Флов німецькою субмариною; згинуло 812 моряків.

Листопада 2. — Злучені Держави знесли ембарго (заборону вивозу военних матеріялів.)

8. — Гітлер малощо не був убитий підчас експльозії бомби в ресторані в Мінхен.

21. — Британія проголосила безоглядну бльокаду німецької торговлі.

23. — Британський кружляк "Равалпінді" затонув у боротьбі з німецькими кораблями.

23. — Росія напала на Фінляндію.

Грудня 10. — Фінляндія просить помочі в "інших культурних держав."

13. — Німецький панцирник "Ґраф Шпе" втік до пристані Монтевідео після битви з британськими кораблями, де залога його затопила.

17. — Перший контингент канадійського війська причалив до порту в Шкоції.

1940.

Січня 25. — Розвязано канадійський парлямент.

Лютого 1. — Москалі почали нову офензиву проти лінії Маннергайма.

Березня 13. — Росія й Фінляндія підписали мировий договір у Москві.

18. — Гітлер і Мусоліні конферують у Бреннері. Уступив французький премієр Даладіє.

21. — Пол Рейно новим премієром Франції.

26. — Ліберальний уряд у Канаді вернувся до влади в доміняльних виборах.

Квітня 8. — Ирл оф Атлон назначений ґенеральним губернатором Канади.

9. — Німецька інвазія до Данії й Норвеґії.

10. — Британські контрторпедовці атакують сильнішу німецьку фльоту в Нарвик; 2 британські торпедовці затоплені, два ушкоджені.

13. — Британська фльота знищила 7 німецьких торпедовців коло Нарвика.

15.—Британські і французькі війська висідають у Норвеґії.

Травня. 2. — Аліянтські війська евакують з полудневої Норвеґії, всідають на кораблі в Намзос.

10. — Німеччина напала на Голяндію, Бельґію і Люксембург. Винстон Чорчил став премієром на місце Чемберлейна.

14. Голяндія скапітулювала перед Німеччиною.

19. — Ген. Максим Вейґан обняв верховну аліянтську команду замість усуненого ген. Ґамелена.

20. — Премієр Кінґ подав, що Канада творить третю дивізію.

23. — В Британії арештують фашистівських лідерів.

24. — Німецький прорив до каналу розвивається коло Бульонь і Ст. Омер.

26. — Ген. сер Джан Діл прийшов на місце ген. Айронсайда як шеф британського ґенерального штабу.

28. — Бельґійський король Леопольд III. піддався з армією Німеччині.

Червень 1. — Тисячі кораблів ріжної величини евакують Британців з Донкерку.

4. — Премієр Чорчил повідомив про докінчення евакуації; вивезено 325,000 британських жовнірів; згинуло 30,000.

5. — Почалася "Битва Франції". Німці атакують на ріці Соммі.

8. — Британський авіоносець "Ґлоріюс" затонув при евакуації Британців з Нарвику.

10. — Італія виповіла війну Англії і Франції. Канада виповіла війну Італії. Міністр оборони Роджерс згинув у повітряній катастрофі в Онтеріо.

13. — Париж проголошений відкритим містом, щоб охоронити його перед бомбардуванням. Дж. Ралстон назначений міністром оборони в Канаді.

14. — Німці зайняли Париж.

16. — Уступив французький уряд Рейно. Маршал Петен головою нового уряду.

17. — Французький уряд просить Німців про мир.

18. — Канадійський уряд заповідає мобілізацію людського й технічного матеріялу.

22. — Підписано німецько-французьке перемиря в Компієн.

23. — Британія визнала ґен. Де Ґоля лідером всім "вільних Французів".

25. — Закінчилася війна між францією і Німеччиною та Італією.

Липня 1. — Німці зайняли острови в Англійськім Каналі. Прибули німецькі военні бранці до Канади.

3. — Британія захопила французьку фльоту. Французькі военні кораблі затоплені або ушкоджені в Оран (Альжир). Адміністрація сповістила про затоплення пасажирського корабля "Арандора Стар" з німецькими й італійськими інтернованими; згинуло біля 1,000 людей.

Серпня 2. — Оповіщено, що до Англії прибула 2-га канадійська дивізія.

15. — Німці напали на Англію 1,000 літаками; стратили 180 літаків, Британці 34.

18. — Президент Розвелт і премієр Мекензі Кінг оповістили після конференції в Оґденбурґу, що буде створена постійна спільна рада для оборони Злучених Держав і Канади.

19. — Британці уступили з Сомалі.

20. — Премієр Чорчил оповістив "угоду в засаді" на основі якої буде виняйнято для Злучених Держав територію на британських островах від Нової Фунляндії до Карибійського Моря під будову военно-морських баз.

23. — Лондон бомбардований німецькими літаками перший раз уночі.

ЯК ПОШИРЕНА АМЕРИКАНСЬКА ПРЕСА?

У Вашинґтоні виходить місячник "Ди Нешіонал Джіоґрефик Меґазін" — прегарно редаґований змістом і образками. Добір тем, все актуальне, докладне і бездоганне виконання. В деякій мірі тайну успіху пояснює нам поширення того місячника в світі — в слід за тим приходи і спроможність його редакторам видавати таку прекрасну річ.

Передплата виносить в Америці $3 на рік, а в Канаді $3.50, всюди інде $4. Життєве членство $100.

А тепер передплатники.

Всіх передплатників має той часопис 1,132,227 осіб — або **близько півтора міліонів долярів** прибутку річно! З тої суми гроша можна без труду відповідно оплатити далеких і близьких редакторів — сотки з них.

Про розмір поширення свідчить таке: На острові Целебес, біля Східних Індій в Азії є 46 передплатників.

Один передплатник живе в середині Спокійного Океану на Осереднім Острові.

Один знова далеко на водах Полудневого Атлянтійського океану на острові Вознесення.

У Фінляндії є 353 передплатників.

В Західній Африці на Фернандо Пу є 2 передплатники.

В Афґаністані є 16 — на острові св. Олени де помер Наполеон є 3. Так від кінця до кінця землі нема країни де не булоби передплатника тої часописі.

І тому вона має досить засобів, має спроможність як слід виконати своє завдання. І дійсно виконує це завдання прегарно.

А в нас?

Кілько передплатників має наша преса? Які засоби ці передплатники дають тій пресі до виконання її завдання?

Але які ставлять в нас вимоги до своєї преси?

Добре буде кожному Українцеві в Канаді дещо над тим призадуматися і витягнути на основі того певні заключення та перевести їх в життя.

("Будучність Нації").

З УКРАЇНСЬКОГО ЦЕРКОВНОГО ЖИТТЯ ПІД ЗАЙМАНЦЯМИ

З Пряшівщини доносять, що епископ Павло Ґойдич вніс недавно резиґнацію зі свого уряду, але Рим резиґнації не приняв. Проти епископа Ґойдича йде вже від кількох літ нагінка з боку словаків, які хотіли б на пряшівському епископському престолі бачити Словака. Як кандидата висувають єзуїта Яворку, Словака, що з латинського обряду перейшов на східній.

У Карпатській Україні прегарну народню роботу розвивали від 1920 р. Сестри Василіянки, які виховували жіночу молодь і по школах і по інтернатах. З приходом Мадярів, відомий мадярон епископ Стойка взявся з питомим собі завзяттям до ліквідації Сестер Василіянок. Всі галичанки мусіли ще торік виїхати з Карпатської України і, враз з багатьома іншими, зазнають долі скитальців-еміґрантів. Знову Сестри Василіянки, уроджeнки Карпатської України, переходять там справжню Голгофту. Виховні інтернати в Ужгороді, епископ Стойка їм відібрав, а зі шкіл їх усунено. Вони переживають довгу голодівку, наслідком чого багато молодих черниць занедужало на сухоти і приходиться їм ждати повільної смерти. Всі заходи поліпшити їх долю у місцевого Владики Стойки пішли на марне.

Українська Колеґія св. Йосафата в Римі перенеслася на літо до Кастельґандольфо, де посідає прегарну віллю над Альбанським озером, найкращу від усіх, за винятком одної папської, де звичайно Папа проводив своє літо, але цього року, з огляду на військовий час залишився в Римі. Під цю пору залишилося в колеґії тільки 27 українських богословів, інші (було всіх понад 50), американського походження, повернулися додому. Василіянська ґенеральна курія, що на літо виїздила звичайно до Галичини, щоб між своєю братією дихнути рідним повітрям, залишилась цього року в своюму римському осідку, при площі Мадонни де Монти. Головою курії є далі архимандрит о. Ткачук, а ґенеральним секретарем — о. Заячківський.

Е. О.

АНҐЛІЯ — ОДНА ВЕЛИКА ТВЕРДИНЯ

"Лінія Чорчила" окружає тепер Велику Британію, зберігаючи цей острів-кріпость, як ніколи передше вона не була бережена. Це є лінія сталі й цементу, людей і гармат, лінія лапок на повзи, лінія уфортифікованих позицій. Її ніколи не можна так обійти, як лінію Мажіно. Це вал проти наїзника.

Відколи британська армія уступила до Донкерку, проваДиться будова цеї лінії. У місцях вона є на милі широка. Щоб її зробити, опорожнено з мешканців міста на березі, що звичайно бувають переллюднені у серпні веселими літниками. Тепер вони сумні й порожні й тільки чути від часу до часу, як вояки ними машерують. Каварні, театри позамикані. Не видно на піску веселих дітей.

Білі крейдяні скали ховають чудну зброю. Гаї заповнені військом, одначе ніхто їх не бачив би, заглядаючи з літака. На дорогах нема дороговказів, нема написів на залізничих стаціях, навіть найменші присілки стоять анонімно. Затее всюди здовж морського берега є поховані проти-летничі гармати, а коло них розшукові світла, що затемнюють зорі, коли надлетять німецькі літаки Гайнкелі та Мессершміти. Милі та милями колючого дроту відтинають доступ до берега, а цементовані блокгавзи домінують над берегами.

Тут і там у портах можна бачити британські военні кораблі, першу лінію оборони острова-кріпости. День і ніч вони на сторожі. Тайний сиґнал і вони відпливають шукати за ворогом, або стають до ризиковного обовязку перепровадити якийсь торговельний корабель каналом, зберігаючи його перед бомбами німецьких літаків, віддалених тільки на чверть години лету. Канал остає отворений для британських кораблів незважаючи на намагання Німеччини замкнути його.

На морськім березі відокремлена вілля може скривати несподівані військові тайни. Військо таксамо тяжко найти, як і його фортифікації.

"Лінія Чорчила" буде дальше скріплювана, як довго війна буде тривати. Анґлія не ризикує.

Як поширився григоріянський календар

Календар зреформував папа Григорій XIII. 1528 року. А що реформа вийшла від Папи, то очевидно, насамперед його приняли тільки чисто католицькі країни: Італія, Франція, Еспанія, Польща й Портуґалія, та деякі области Швайцарії. Рік пізніше приняли католицькі держави Німеччини, Фляндрія й Нідерлянди (Голяндія), а 5 літ пізніше й Угорщина. Року 1700 приняли протестантські держави Німеччини, року 1752-го Британія, 1753-го Швеція, 1873-го Ніпон (Японія), 1912 Китай, 1916 Болгарія, 1918 Совєтський Союз, 1923 Греція, 1924 Румунія, а 1927 й Туреччина.

НЕДІЛЬНИЙ ДЗВІН

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР

ВЕРЕСЕНЬ

4	С	Агатоніка і ін. мч.
5	Ч	Лупа мч.
6	П	Евтиха сщм.
7	С	Возвр. мощей ап. Вартоломея
8	Н	**12 по С.** Адріяна і Наталії м.
9	П	Пімена прп.
10	В	Мойсея Мур., Августина
11	С	**Усікн. Гол. Ів. Хр.** (на нед.)
12	Ч	Александра і ін. патр.
13	П	† Полож. пояса Пр. Богор.
14	С	† Поч. р. цекр. Симеона
15	Н	**13 по С.** Маманта мч.
16	П	Антима сщм.
17	В	Вавили сщм. Мойсея пр.
18	С	Захарії і Єлисавети
19	Ч	Чудо Арх. Михаїла
20	П	Созонта мч.
21	С	**Різдво Пр. Богородиці**

НЕДІЛЯ 12-ТА ПО ЗІСЛАННІ СВЯТОГО ДУХА

Евангелія св. Матея, зач. 79.

У той час приступив до Ісуса один молодець і сказав йому: Учителю, що маю доброго робити, щоби мати життя вічне? А він сказав йому: Чого питаєш мене про це, що добре? Один є добрий. А коли хочеш увійти в життя, сповняй заповіди. Каже йому: Котрі? А Ісус сказав: Не убивай, не прелюбодій, не кради, не свідчи ложно. Шануй батька й матір і люби ближнього твого, як самого себе. Каже йому молодець: Все те сповняв я: чого ще мені не достає? Сказав йому Ісус: Коли хочеш бути звершеним, іди, продай, що маєш і дай убогим, а матимеш скарб на небі; і прийди та йди за мною. Коли ж почув молодець слово, відійшов сумний, бо мав великий маєток. А Ісус сказав своїм ученикам: Істинно кажу вам, що трудно багатому увійти в царство небесне. І ще кажу вам: Лекше верблюдові крізь ушко голки перейти, як багатому в царство Боже ввійти. Почувши ж це ученики, дивувалися дуже, кажучи. Хто отже може бути спасений? А Ісус поглянув і сказав їм: У людей це неможливе, та у Бога все можливе.

Наміреня Апостольства Молитви на Вересень

За Святість матері.

Колись у старинних поганських народів джерела й криниці були в великій пошані. Звичайно над більшими джерелами й криницями ставили тодішні люди свої найкращі святині на знак, що божество бере вже ті чисті води під свою опіку й буде пильно стерегти, щоб яка злочинна рука їх не затроювала, не плюгавила.

В безмежно більшій пошані повинно б завжди бути у всіх **материнство,** те благородне джерело, звідки невпинно трискають струї людського життя, й розливаються по широкому світі.

Сам Божий Син, що з Непорочної Матері зволив як чоловік народитися, освятив материнство раз на завжди, й узяв його під свою особлившу охорону. На сторожі коло тої святої криниці людського життя Він збудував величавий храм божественної Тайни Подружжя, і вічним пеклом грозить усім тим, що материнство людське сміли б злочинною рукою зневажати й сквернити.

О, коли б матері по всім світі зрозуміли, яка велика їх гідність, яке високе й святе їх післанництво! Коли б памятали вони, що з волі всемогучого Творця мають передавати своїм дітям здорове, чисте життя, наливати їх серця добром і чеснотою, й виховувати їх у страсі Божім та в пошані до відвічних законів Господніх!

Напевно води людського життя не текли б такі каламутні, такі брудні, нечисті, й світ не бувби такий сумний та невеселий, як сьогодні.

Тільки добрі, чесні та святі матері можуть виховати й дати світові добрих людей, а Богові Небесному вірних підданих. Молімся особливо цього місяця, щоб Господь Бог дав світові якнайбільше таких матерей; просім та благаймо Спасителя, щоб своєю невинною Кровю очистив материнські серця з болота самолюбства та змисловости, щоб озолотив їх святою любовю завжди готовою до жертв та геройського самовідречення.

Проф. Микола Чубатий.

Коли прийшов на Україну церковний роздор?

В попередних статтях виказували ми, що український нарід за Володимира Великого приняв католицьку віру. Цеж так ясне як сонце, хочби тому, що тоді ще була тільки одна неподілена Христова Церква. Патріярхи правили щоправда своїми патріярхатами, одначе в справах віри була тільки одна повага в цілім християнськім світі — римський папа, який вирішував всі спірні справи згідно з приказом Ісуса Христа, який сказав до Святого Петра в присутности всіх апостолів: "Ти єси Петро, і на тім камени збудую мою Церкву і діявольські сили її не одоліють. І дам Тобі ключі царства небесного. Що ти настановиш на землі, буде настановлено на небесах, що ти дозволиш на землі, буде дозволено на небесах... Паси мої вівці, паси мої ягнята!" — Св. Петро був і вмер римським епископом — себто був першим папою, і так як влада апостолів перейшла потім на епископів, чого не заперечують і православні богослови, таксамо ясним є, що влада св. Петра, дана йому Христом, перейшла на римських епископів себто на папів.

В тих справах нема що мудрувати ні крутити, бож слова Христа зовсім ясні та недвозначні.

Річ природна, що в Христовій Церкві були ріжні способи віддавати хвалу Господеві, бо були ріжні народи й так повстали ріжні обряди. В Христовій Церкві було не тільки два обряди — латинський та грецький, але тих обрядів було багато, мало не тільки, кілько було мов та народів у первісній Церкві. Та це зовсім не міняло справи залежности всіх християн від римського папи в справах віри, бож папа як наслідник Св. Петра був для всіх християн церковним та релігійним провідником.

Тим способом і наш український нарід, хоч приняв віру у грецькім обряді з богослужебною старославянською мовою та безпосередньо підлягав византійському патріярхові, то в справах віри підлягав як всі християни світа римському папі.

Однак з патріярхом византійським була одна трудність, а саме та, що він у всім, навіть в чисто церковних справах, слухав византійського цісаря, а той знов користувався церковною залежностю новонавернених народів від византійського патріярха та старався, щоби ті народи взяти й в свою державну залежність. Це вже було надуживання Церкви, проти чого перші запротестували Болгари, відмовили патріярхові послуху та, хоч самі були східного обряду, піддалися під безпосередну владу римського папи.

Тому всему добре приглядався наш ґеніяльний та потужний князь Володимир Великий. Тому він, хоч приняв християнство у східнім обряді, не взяв митрополита для української Церкви з Византії, тільки з тоїж Болгарії; робив це очевидно з політичних причин, бо хотів зберегти повну і правдиву незалежність української держави, але тим самим наблизив Україну до Риму.

Византійські патріярхи дивилися криво на це обкроєння їх влади, але мовчали та ждали відповідної хвилини, щоби таки осадити на київській митрополії Грека й в той спосіб заложити перші нитки й залежности української держави від византійського цісаря. Зробити цего не могли як довго українська держава була могутня і потужні князі всякі такі проби з місця нищили.

Отже тоді не приятелі української незалежности і потуги, тільки вороги української держави та потуги української нації були за стислою залежністю української Церкви від Византії.

В останніх роках панування Володимира Великого сталася страшна подія, що кожному українському патріотові тих часів була наукою якнайдальше держатися від византійського патріярха. Византійський цісар, Василь, шваґро Володимира Великого, озлоблений на Болгарів за їх державну та церковну незалежність, напав на ту країну і в страшний спосіб її завоював бо тисячам Болгар казав очі повиколювати. Історія дала тому цісареві назву Василя Болгаровбійника. Болгарія стратила свою державну незалежність, болгарській Церкві накинули залежність від патріярха. Гарні вигляди стояли й перед Україною — ніде правди діти! Недиво проте, що наслідник Володимира Великого, Ярослав Мудрий, тямив це добре і кровавою війною з Византією оборонив незалежність своєї великанської держави та митрополитом Києва зробив Українця Іларіона, який зірвав з византійським патріярхом всякі звязки.

Це все було ще тоді, коли византійський патріярх таки ще признавав папу головою Вселенської Церкви, хоч нераз вже й передтим на переміну то бунтувався то знов смирнів. Та якраз тоді, коли на київськім митрополичім престолі сидів зненавиджений патріярхом Українець-митрополит Іларіон, патріярх Михайло Керуларій збунтувався проти папи і раз на все зірвав з Вселенською Христовою Церквою (1054 р.).

Тепер положення нашої Церкви основно змінилося й то на її користь. Бо досі патріярх мав хоч якесь право жадати залежности нашої Церкви від себе. Тепер, коли він попав в схизму, він то право втратив; українська Церква не мала вже канонічного обовязку належати до звязи з византійським патріярхатом, який був виклятим та відлученим від Вселенської Церкви. Нещаслива схизма Михайла Керуларія — беручи справи з чисто державних українських інтересів — була корисна для України, бо дала нашій державній владі право позбутися залежности й від патріярха, а тим самим і від византійського цісаря.

Вже в попередних статтях ми виказували, що з того користали наші князі, наслідники Ярослава Мудрого. Ми чули, що князь Ізяслав увійшов навіть у дуже близькі звязки з римським папою, що його політику попирав такий святець і угодник нашої Церкви як Преподобний Теодозій, ігумен печерський та його наслідник Єтефан.

Певні сліди католицтва на Україні є по кінець 11 століття.

Можна сказати, що коли в українській державі був лад і панував князь з сильною владою, залежність нашої Церкви від Византії уривалася; противно ж патріярх використовував кожне замішання, нещастя чи катастрофу, що спадала на Україну, щоб узалежнити українську Церкву від себе, а по схизмі — потягнути її також на дорогу церковного роздору.

І справді наша Церква на кілька століть попала була в церковний роздор або — як помилково дехто каже — стала православною а частина лишилася такою й до нині. Коли ж то сталося? — Новочасні наукові досліди потрафили усталити, що сталося то доволі пізно, бо аж 1104 року за нещасливого князя Святополка II. На українську землю спало тоді велике нещастя. З Азії прийшла до Европи сильна дика орда Половців. Огнем та мечем руйнувала вона українську землю. Про ті часи співає наша прекрасна лицарська поезія: "Слово о полку Ігоря", що тоді рідко вигукували по українських полях орачі, а натомість крякали чорні галки, що пожирали трупи вбитих українських войовників. Влада князя тоді сильно упала.

Використуючи то нещастя української землі, патріярхові удалося посадити на київськім митрополичім престолі свого чоловіка, митрополита Никифора (1104 року). Той відразу спровадив кількох Греків, якими обсадив опорожнені епископські престоли української Церкви. Особлившу увагу звернув він на Волинь, де довгі літа працював знаний вже нам епископ Степан, колись ігумен печерського монастиря та наслідник Преподобного Теодозія.

На Україну прийшло багато грецьких агітаторів, що підшивалися під імена католицьких українських святих, а головно популярного Преподобного Теодозія, та агітували проти Католицької Церкви, не перебираючи в способах. Пофальшування одного такого письма "Про віру хрестянську та латинську" виказав не якийсь католицький історик, але найславніший російський історик Церкви, Голубинський.

Проти такої агітації виступали деякі світліші люди на Україні, передовсім Володимир Мономах. Одначе треба ствердити, що державне розпорошення української, колись одноцілої, держави сприяло праці митрополита Никифора і він поволі потягає за собою навіть декого з українських людей, що досі засадничо разом зі своїми князями стояли проти патріярха та проти його проб потягнути Україну на дорогу церковного роздору.

Правда — в половині 12-го століття ще раз зірвався сильний українсько-національний рух проти залежности від Византії а тимсамим й проти византійської схизми. На Київськім соборі 1149 року більшість епископів (5 проти 2) постановили зірвати з Византією та настановила митрополитом знов Українця, великого вченого тих часів, Клима Смолятича. Тоді прийшло до розбиття внутрі київської митрополії. Замітне що проти византійського патріярха стали всі епископи з нинішної України, натомість за царгородським патріярхом було двох епископів з території нинішної Московщини, себто зі Смоленська та Новгороду Великого.

Московський учений Тавбе у своїй праці "Русь в домонгольскім періоді" прямо твердить, що аж до нападу Татар на Україну та до цілковитого її винищення (1240 року) Україна таки була частиною католицької Европи. Про побіду церковного роздору рішили доперва Татари, лютий ворог Риму та підростаюча під їх опікою нова сила, ворожа і Римові й Україні — Москва. Ось звідки взявся церковний роздор на українських землях!

("Шлях").

АРХИЄРЕЙСЬКА СЛУЖБА БОЖА В ШОЛ ЛЕЙК, МАН.

Отсим запрошуємо всіх громадян Шол Лейку й околиці на празник св. Йосафата, котрий відбудеться в неділю, 29 вересня. В той день наша парохія буде витати в себе Їх Ексцеленцію Кир Василія Володимира Ладику, Епископа Канадійських Українців.

ПОРЯДОК СВЯТА:

Субота, 28. вересня, год. 7.30 вечером — Всеночне.

Неділя, 29. вересня, год. 8 рано — Тиха Служба Божа.

Година 10 рано — Архиєрейська Служба Божа.

Год. 1 — Спільний обід; при вісти українських і англійських бесідників.

Українські Громадяни!

Прийдіть громадно в той день, щоб звеличати наш празник і повитати князя нашої Церкви.

ЗАРЯД.

АРХИЄРЕЙСЬКІ ВІДВІДИНИ В ГОРОДІ, МАН.

В неділю, 29. вересня пополудні, Їх Ексцеленція Кир Василій відвідають церкву Пресв. Евхаристії в Городі, відправлять молебень та виголосять проповідь.

Богослуження зачнеться о годині 4-ій пополудні. Проситься всіх громадян Городу й околиці численно прибути.

ЗАРЯД.

Архиєрейська Візитація

РОБЛІН, МАН., І ОКОЛИЦЯ!

В неділю рано, дня 8-го вересня, Їх Преосвященство Кир Василій Ладика відправлять о годині 10.30 Архиєрейську Службу Божу й посвятять новозбудовану церкву св. Михаїла, 8 миль на північ від Роблін, Ман.

На це величаве торжество запрошується всіх чесних громадян цілої околиці.

Прийдіть якнайчисленніше всі чесні громадяни, щоб спільно і гідно привитати такого великого й дорогого Гостя, що зволили завитати між нас.

о. Парох.

Архиєрейська візитація

В ШОРТДЕЙЛ, МАН.!

В неділю пополудні, о год. 5-ій, Їх Ексцеленція Кир Василій Ладика відвідають новозбудовану церковцю на Шортдейл, Ман. (коло п. Барана) і відправлять молебень до Серця Христового та виголосять проповідь.

Це перший раз ця околиця буде мати радість витати свого Архипастиря. Цей радісний день буде глибоко записаний у серцях вірних дітей греко-католицької Церкви.

Того дня рано буде співана Служба Божа, котру відправить нововисвячений священик о. І. Кристалович. По Службі Божій Обід і пікнік.

Приходіть усі і віддайте честь і пошану свому Архиєреєві.

о. Парох.

КАТЕХИТИЧНИЙ КУРС В ЙОРКТОНІ, САСК.

Катехитичний курс для дівчат відбувся цього літа в школі Сестер Служебниць — в Інституті Серця Христового в Йорктоні. Закінчився 3. серпня. Між учасницями Катехитичного Курсу були теж три учительки: К. Черній, А. Жук і М. Мародин.

Учителями цього Курсу були: Пр. оо. Роман Хомяк, Осип Корба і Пр. Сестра Мехтильда, В.А.

ПОЗІР, ҐІЛБЕРТ ПЛИЙНС І ОКОЛИЦІ!

В неділю, 15. вересня Їх Преосвященство Кир Василій довершать свячення нової української Греко-Католицької Церкви в місточку Ґілберт Плийнс і з цеї нагоди комітет церковний запрошує всіх вірних взяти участь в цім торжестві і стати всі як один при боці нашого Архиєрея. Покажім свою гідність і щирість.

Архиєрейська Служба Божа о годині 11. рано.

Комітет.

ПОМЕР МОНТРЕАЛЬСЬКИЙ ЕПИСКОП

Преосв. Жорж Ґотіє, архиепископ Монтреалу, помер у шпиталі внаслідок параліжу, в 68 році життя. Архиепископом Монтреалу був назначений у 1939 році.

СПРАВА КАЛЄНДАРЯ

Оскільки довідуємося з преси і від подорожних, справа зміни старого календаря мається так:

Наші Українці Католики в Бразилії і в Арґентині, вже через кілька років обходять свята рівночасно з другими народами світа: то є, вони обходять Різдво не на 7. січня, але на 25 грудня. Новий рік припадає в них не на 14. січня, але на 1-го січня.

Розуміючи справу, много із наших парохій в Алберті ухвалили на парохіяльних зборах зміну календаря, і вислали просьбу до церковних властей, о позволення святкувати вже цего року Різдво на 25 грудня. Видно що наша Алберта є більше поступова в цім зглядi, чим східні провінції.

Оскільки нам відомо, за Албертою іде Саскачеван. В Манітобі мало хто інтересується цею справою.

Певна річ, що за кілька років від тепер, ціла наша Канада прийме новий календар, а ті що перше приняли зміну, будуть мати честь поступових людей, і яко такі будуть записані в історії Української Католицької Церкви в Канаді.

Бувший Албертієць.

ПОРЯДКИ БОГОСЛУЖЕНЬ

ВЕРЕСЕНЬ

8. Неділя 12-та по Сош. — Парк Корт, Равнд Гил

15. Неділя 13-та по Сош. — Черґил, Голден

21. Різдво Матері Божої — Федора, Просперіті, Ледук

22. Неділя 14-та по Сош. — Вох, Бойл, Калмер

27. Воздвиження Чесного Хреста — Егремонт (храм), Гей Лейк (храм), Коперник

29. Неділя 15-та по Сош., СВЯТОГО ЙОСАФАТА — ЕДМОНТОН, ПРАЗНИК.

BASILIAN FATHERS
9645 - 108 Ave. Edmonton, Alta.

ВЕРЕСЕНЬ

8. Неділя 12 по Сош. — Белліс, Куквил

15. Неділя 13 по Сош. — Ту Лейкс, Аншав

21. Різдво Пресв. Богородиці — Стрий (храм), Редвотер (храм)

22. Неділя 14 по Сош. — Спедден, Редвей

27. Воздвиження Чесного Хреста — Давнінґ (празник)

29. Неділя 15 по Сош. — Смокі Лейк св. Онуфрія, Ґлендон

BASILIAN FATHERS
Box 8. Radway, Alta. Тел. 4.

ВЕРЕСЕНЬ

8. Неділя — Волверін, Саск.

15. Неділя — Мічам, Саск.

21. Різдво Богородиці — Ростерн (Прес. Богр.) храм.

22. Неділя — Борщів

27. Чесного Хреста — Росерн (св. Духа)

29. Неділя — Ґернсей.

о. Петро Криворучка,
304-4*th Ave. North, Saskatoon.*

ВЕРЕСЕНЬ

8. Неділя 12 по Сош. — Фішінґ Ривер

15. Неділя 13 по Сош. — Мінк Ривер

21. Різдво Пр. Богородиці — Сифтон — Празник і Архиерейська Візитація. В годині 5 пополудні Архиерейська Візитація на Дріфтінґ Ривер.

22. Неділя 14 по Сош. — Архиерейська Візитація на Венлав, а о годині 5 попол. Архиерейська Візитація на Ґрендвю фарми коло Бабинецьких.

27. Воздвиження Чесного Хреста — Тутзейд

29. Неділя 15 по Сош. — Ґрендвю (місто)

о. Мирон Кривуцький,
Сифтон, Ман.

ВЕРЕСЕНЬ

8. Неділя — Ґарленд

15. Неділя — Етелберт — Поли Ривер

21. Рожд. Пр. Богор. — Виннипегозіс, — фарми, храм. Драй Ривер.

22. Неділя — Медовлендс, Куліш.

27. Воздвиження Ч. Хр. — Минк Крік, Слейтер.

29. Неділя Виннипегозіс місто.

о. І. Колцун,
Етелберт, Ман.

ВЕРЕСЕНЬ

8. Неділя — Ріджайна і Ґоджвил

15. Неділя — Кендіяк

21. Різдво Пр. Богор. — Дайсарт

22. Неділя — Ріджайна

27. Возд. Чесного Хреста — Ґренфел

29. Неділя — Киплінг

о. А. В. Фик,
1644 Оттава Ст., Ріджайна, Саск.
Телефон: 22053

ВЕРЕСЕНЬ

8. Неділя — Шіпмен

15. Неділя — Марлін

21. Субота Різдво Пр. Богородиці — Самбурґ

22. Неділя — Мітпарк

27. Пятниця — Чесного Хреста — Бруксбі

29. Неділя — Ніпавін

Український Греко-Католицький Парохіяльний Уряд, Принс Алберт

ВЕРЕСЕНЬ

8. Неділя — Орлів. ц. св. Духа

15. Неділя — Витків

21. Різдво Пр. Богорд. — Геффорд церква Введення Пр. Д. М.

22. Неділя — Кридор св. Димитрія

Українська Греко-Католицька Місія, Геффорд, Саск.,
Телефон 282.

ВЕРЕСЕНЬ

8. Неділя — Парки (в Ґонор читана Служба Божа)

21. Різдво М. Божої — Ґімлі (храм)

22. Неділя — Ґонор (Парки: читана Служба Божа).

29. Неділя — Парки (Ґонор: читана Служба Божа).

ЖОВТЕНЬ

6. Неділя — Ст. Норберт

13. Неділя — Лаброкери (храм)

20. Неділя — Парки (храм)

о. А. Луговий,
Вінніпеґ, Ман.

ВЕРЕСЕНЬ

8. Неділя 12-та по св. Дусі — Стар (Пено), Чипмен, Веґревил, Новий Київ, Лойдминстер (місто)

15 Неділя 13-та по св. Дусі — Москалики, Восток, Борщів, Виллинґдон, Ренфурлі

21. Різдво Пресв. Богородиці — Лішор (храм), Краків, Інісфрі Р. М. Б. (храм), Чипмен (храм), Енгел Лейк (храм)

22. Неділя 14-та по св. Дусі — Делф, Івасюки, Тофілд, Веґревил, Моркемб, Дервент церква Вознесения

27. Воздвиження Чесного Хреста — Скаро (храм), Гилліярд, Інісфрі Воздв. Чесного Хреста (храм), Мирнам

29. Неділя 15-та по св. Дусі — Дервент, церква св. Юра

BASILIAN FATHERS
Mundare, Alberta.

ВЕРЕСЕНЬ

8. Неділя 12 по Сош. — Транскона, Лейдівуд

15. Неділя 13 по Сош. — Бовсежур, Кенора

21. Різдво Пресв. Богородиці — Транскона, Садлов (празник)

22. Неділя 14 по Сош. — Транскона, Правда (Бюті Парк Школа)

27. Воздвиження Чесного Хреста — Талберт, Гадашвил

29. Неділя 15 по Сош. — Кенора, Бровкенґнд

BASILIAN FATHERS
612 Flora Ave. Winnipeg, Man.

ВЕРЕСЕНЬ

8. Неділя — Курокі

15. Неділя — Бобулинці

21. Різдво Пресв. Богородиці — Доброводи (празник)

22. Неділя — Кнзів.

27. Возд. Чесного Хреста — Понас Лейк

29. Неділя — Куликів.

Українська Католицька Місія, Рама, Саск.

ВЕРЕСЕНЬ

8. Неділя — Канора

15. Неділя — Бюкенан

21. Різдво Пр. Богор. — Василів

22. Неділя — Канора

27. Возд. Чес. Хреста — Ронімія

29. Неділя — Веригин

о. Петро Пасічник.
Канора, Саск.

ВЕРЕСЕНЬ

8. Неділя — Архиерейська Служба Божа в Робліні.

8. Неділя — Шортдейл (коло Барана), год. 5-та пополудні Архиерейська Візитація і проповідь.

15. Архиерейська Служба Божа і посвячення церкви в Ґилберт Плейнс о 10 годині рано.

15. Неділя — Ешвил, година 5 пополудні — **Архиерейська Візитація і проповідь.**

21. Різдво Пресв. Богородиці — Алонза

22. Неділя — Келд

27. Воздв. Чесн. Хреста — Шел Ривер (храм)

29. Валей Ривер (фарми), Петлюра

о. А. Роборецький,
Box 64. Давфин, Ман., Тел. 118.

ВЕРЕСЕНЬ

8. Неділя 12 по Сош. — Ланівці

15. Неділя 13 по СС.Д. — Приймове

21. Різдво Пресв. Богородиці — Боднарі

22. Неділя 14 по СС.Д. — Алвена (фарми)

27. Воздвиження Чесного Хреста — Алвена (місто)

о. Теодор Коцаба,
Box 150. Алвена, Саск.

ВЕРЕСЕНЬ

8. Неділя — Пелей

15. Неділя — Ґодсон Бей Джонкшен

21. Субота, Різдво Матері Божої — Вайт Біч (Сопов)

22. Неділя — Арран Весна

27. Пятниця, Чесного Хреста — Норквей

29. Неділя — Сван Плейн

о. Н. Сірий,
Арран, Саск.

ВЕРЕСЕНЬ

8. Неділя — Чехів

15. Неділя — Ендивор

21. Різдво Пресв. Богородиці — Челен (в домі А. Рачкевича)

22. Неділя — Поркюпайн Плейн (місто)

27. Воздвиження Чесного Хреста — Прейрі Ривер

29. Неділя — Донкрест

Українська Греко-Католицька Місія в Прісвил, Саск.

ВЕРЕСЕНЬ

8. Неділя — Долини

15. Неділя — Рекгем

21. Різдво Матери Божої — Город

22. Неділя — Сенді Лейк

27. Воздвиження Ч. Х. — Озерна

29. Неділя — Шол Лейк (Празник і Епископська Візитація) Година 4 пополудні — Город (Епископська Візитація)

Українська Греко-Католицька Місія в Сенді Лейк. Тел. 90-4.

Hudson's Bay Company
INCORPORATED 2ND MAY 1670
Phone 914

Величавий Український Католицький Зїзд

Б.У.К.-а і У.К.Ю.

12-го, 13-го і 14-го жовтня в Саскатуні, Саск.

В ДОМІ ПРОСВІТИ, ВУЛИЦЯ М. ПОЛУДНЕ

Субота, 12-го жовтня

Год. 7: Читані Служби Божі
Год. 10: Реєстрація Делегатів З'їзду, в Домі "Просвіта".
Год. 2—6: Відвідування величавої будови Української Греко-Католицької Церкви й Бурси Б.У.К.-а.
Год. 8: Мистецька часть "Просвіти".

Неділя, 13-го жовтня

Год. 8: Сповідь. Читані Служби Божі.
Год. 10: Співана Служба Божа. Проповідь — о. Місіонар з Йорктону.
Год. 12: Спільний Обід в Домі "Просвіта".
Год. 2.30: Відкриття Зїзду — Гол. Б.У.К.-а, п. Ст. Шебець. Привіти Делеґатів.
Год. 3: Промови, Доклади, Реферати:
1. Всеч. о. С. Семчук
2. Премієр Саскачевану, Дост. Петерсон
3. Посол О. Жеребко
4. о. д-р В. Кушнір
Год. 5. Засідання Б.У.К.-а, — вибір нового заряду на 1940-41 рік.
Год. 6: Спільна вечеря в Домі "Просвіта"
Год. 8: Контест: Співу, Музики, Промов та Декламацій. Контестом проводитиме Всеч. о. Горошко.

Понеділок, 14-го жовтня

Год. 8: Читані Служби Божі
Год. 9: Наради Молоді
Год. 10.30: Збори Уділовців Бурси Б.У.К.-а
Год. 12: Спільний обід у Домі "Просвіта".
Год. 1.30: Спільне засідання зарядів Б.У.К.-а, У.К.Ю. і Бурси.

Запрошується всі Відділи Б.У.К.-а та У.К.Ю, всі Українські Католицькі Парохії, Товариства й Гуртки вислати делегатів. Запрошується всіх католиків прибути численно!

Українська Католицька Молоде УКЮ, числимо на Вашу присутність та участь! Українська Молоде, українські Співаки й Музиканти, Промовці й Декляматори — всі беріть участь у змаганні!

Всі разом — Всі вперед — До кращої будучности!

БОГ! — — — УКРАЇНА!

По дальші інформації писати до

THE UKRAINIAN STUDENTS' HOME
304—4th Avenue North Saskatoon, Sask.

ЗА ЗАРЯД:
Ст. Шебець, голова БУК-а. **Всч. о. М. Горошко,** голова УКЮ.
М. Гриневиу, гол. діловий писар.

Осип Назарук.

ПРО ДИСКУТАНТІВ

Мабуть по нічім іншім не можна так влучно оцінити якости публичного життя кожної спільноти як по дискутантах і всім, що вяжеться з їх виступами. Навіть по референтах не можна так скоро й докладно оцінити висоту й вартість людської спільноти, як по дискутантах, — а це з тої причини, що референти звичайно підготовляються до рефератів. А хто підготовляється, тому не дуже тяжко закрити своє недостаточне знання, ба навіть свої браки в бистроті розуму, в такті і взагалі в поведенні: всі ті браки можна по підготовці сяк-так залатати. Отже тому треба довго приглядатися людській спільноті, коли хочеться оцінити її вартість на підставі її офіціяльних референтів та взагалі промовців.

Далеко скоріше і при тім глибше та докладніше можна оцінити людську спільноту по її дискутантах. Розуміється, тольки тоді, коли вони не приготовані до дискутування на означену тему: бо бувають і такі дискутанти, що підготовляються до дискусії — тай навіть не можна взяти цього за зле, бо це можуть бути якраз найсолідніші люди, про що далі. Та я хочу тут застановитися передовсім над дискутантами, які дискутують без підготовки. Це можна пізнати з дискусії. Що за цікава й ріжноманітна галерія таких дискутантів пригадується мабуть кожному діячеві з його життєвої практики! Від дуже делікатних і чесних почавши, на брутальних, без найменшої причини напрасних і неморальних скінчивши. Яка величезна драбина зі щаблями ріжних, преріжних кольорів!

І при тім якже цікаво перехрещуються властивости, прикмети і блуди тих ріжних щаблів цього роду драбини з іншого роду драбинами, — перехрещуються в духах, серцях і умах тих самих людей!

Яка ж велика і ріжноманітна скаля дискутантів, почавши від глибоко або широко освічених, скінчивши на цілковитих неуках, які нераз тимбільше вперто "обстоюють становище", що його очевидно ні розуміють, ні навіть не можуть розуміти.

Яка цікава й дуже ріжнородна скаля сприту, почавши від дуже зручного поставлення справи, скінчивши на таких неуклюжих і неповоротних типах, що по кількох словах роззявивши рота довший час не можуть його замкнути, тільки повторюють : а, а, а. Коли хто думає, що й таких типів Українці не висилають у депутації в найріжніших справах, то грубо помиляється.

Розуміється, треба б цілої й то немалої книжки, щоб бодай сяк-так описати ріжні типи дискутантів з дуже численними комбінаціями їх прикмет і блудів. Цього в статті навіть найкоротше зробити не можна, отже обмежуся тільки до деяких заміток про дискутантів, бо це справа дуже важна для культури публичного життя.

Всю масу дискутантів можна представити в одній картині, коли ходить про їх вік і прикмети кожного віку в дискусії.

В тій цілі уявім собі високу гору, яка має з одного боку вихід дуже лагідний, а з другого схід дуже стрімкий. І уявім собі, що на ту гору виходить багато людей, а зачинають вони йти вже в своїй молодости. Вони зразу бувають дуже несміли, все їх цікавить і майже все їх дивує. Кругозір їх зразу маленький, вони самі ще слабенькі, хоч нераз цвірінькають голосно або проразливо. Та з бігом часу вони все вище й вище підходять на ту гору, кріпшають, кругозір їх все стає ширший і більший, в їх очах видно все більше змісту, їх обличчя стають спокійніші, в них можна бачити все більше духової сили і все менше давнішої цікавости (хоч не у всіх) та все менше проявів здивування. І чим далі вгору, чим ближче до верха, тим вони дальше дивляться й тим більше бачуть. Аж нарешті осягають сам верх гори, найвищий шпиль: осягають не всі в однім віці: дехто в 30-ці, дехто в 40-вих роках, у 50-х, 60-х і навіть у же вищих. І побут їх на найвищім верху не в кожного триває таксамо довго (чи коротко). Один скоро скочується в них по другім боці гори, другий помалу, витривало опираючись на кожнім кроці спадові вниз, — аж поки майже всі не опиняться з другого боку гори: покалічені життям, розбиті, одні роздражнені, другі тихі і смирні, своєю несмілістю на перший погляд подібні до тих, що зачинали похід угору. Але тільки на перший погляд...

А бувають і такі, що взагалі не скочуються вниз, тільки до глибокої старости тай навіть до самої смерти стоять або сидять на найвищім верху і мають найбільший кругозір та найбільше розуміння того людського муравлища, що карабкається під гору з найріжнішим змістом серця, ума й душі своєї, з найріжнішими цілями й перешкодами, або й зовсім безцільно.

Чи тих людей, що так до пізна задержуються на найвищім шпилі свого розвитку, можна назвати щасливими?

Трудно відповісти на це питання. Та й не це ціль оцих заміток.

Отже вернімся до головних рис найбільше в очі впадаючих типів того людського муравлища.

І. Найбільше між дискутантами обманців. І то таких обманців, що хочуть ошукувати в живі очі, при свідках, нераз навіть при дуже інтеліґентних свідках. А по чім же пізнати, що вони обманці?

На це не треба великого зусилля ума, бо обманці-дискутанти передовсім фальшиво наводять думки референтів, з якими хочуть полемізувати. Я виключаю тих, що кепсько наводять думки противника з не розуміння, яке коріниться або в їх хвилевій неввазі, або в тяжкім пониманні і т. п. Таких добросовісних "фальшівників" не можна назвати обманцями. Їх відріжните від дійсних обманців по тім, що вони вже більше не реаґують і не впираються при своїм, коли референт виложить їм ще раз свою думку й викаже на чім полягало непорозуміння.

Та до свідомих і безсоромних обманців треба зачислити тих дискутантів, що всупереч усяким пояснюванням референта впирають у нього, немов би він сказав не те, що дійсно сказав, але те, що їм потрібне, щоб вони могли його легше компромітувати. При тім діються нераз просто неймовірні річи. Такий обманець-дискутант зачинає направду гнівати ся, коли референт не хоче признати підданої йому з лукавства чужої думки за свою власну. Знаю таких дискутантів, що аж порскають з гніву, коли референт не дає в себе вмовити що їм хочеться.

(Кінець буде).

Французьке правління починає націоналізувати деякі важніші промисли в краю. На днях уряд піднявся зорґанізувати й перебрати в державне посідання молочарський промисл.

УКРАЇНСЬКІ КАТОЛИЦЬКІ ВИХОВАВЧІ ІНСТИТУЦІЇ В ЙОРКТОНІ, САСК.

КОЛЕҐІЯ СВ. ЙОСИФА (ДЛЯ ХЛОПЦІВ)

Нині виховання є важніший чинник в житті, бо успіх у промислі чи в професії конечно цього вимагає. Виховання мусить дати студентові серіозний — гармонійний розвій кожного його факультету — як тіла, ума й душі.

Колеґія св. Йосифа дає студентам гармонійний розвій ума, серця, тіла й душі. Тим чином формується правдиві, чесні характери в студентів, котрі стануть потіхою й користю для родичів, держави, Церкви й народу.

СТУДІЇ

В Колеґії св. Йосифа викладається ті самі науки, яких учать у середніх школах (гай скулс) і колеґіях під контролею уряду. Це включає степені IX, X, XI і XII. По скінченні цього курсу студенти йдуть до нормальної школи (учительського семинаря), до університету або до духовної семинарії.

В Колеґії св. Йосифа викладається українську історію, граматику й літературу, як також катехизм, апольоґетику й інші релігійні предмети.

ВИГОДИ

Студенти мешкаючі в Колеґії св. Йосифа мають цю особливішу вигоду, що їх приватні студії поза клясою є під наглядом учителів, — тим чином вони скоро, без втрати часу, поступають.

Години розривки є під проводом, так що студенти весело й корисно беруть участь у спорті, якій грає важну ролю в їх життю.

Велика українська і англійська бібліотека є для услуг студентів. Студентські Літературне Товариство дає спеціяльну нагоду вироблятися в публичнім бесідництві, дебатах і акторстві. Музика й спів займають важне місце в життю колеґії.

ГРОШЕВІ СПРАВИ

За харч, помешкання, науку, спорт, бібліотеку заплата на рік виносить $225.00. Студенти самі платять за прання, книжки, особисті видатки.

Наука в Колеґії починається 16. вересня (Септембра). Кожний студент повинен явитися на початок шкільного року.

По всякі інформації треба писати до —

ST JOSEPH'S COLLEGE
Yorkton, Sask.

ПРИЗНАННЯ

"Колеґії св. Йосифа в Йорктоні, Саск., робить велику прислугу нашому народові й Церкві в Канаді. Вона вже виховала й далі виховує найкращі сили нашої суспільности. Я покладаю найбільшу надію на працю цеї інституції та співпрацю її вихованків.

До Колеґії св. Йосифа повинні піти всі наші молодці, що бажають вчитися й приготовитися солідно до будучого життя".

Василій Володимир Ладика, ЧСВВ. Епископ

"Вихованками колеґії є орґанізатор молоді в Алберті **Іван Козяк,** ректор бурси БУК-а **о. П. Криворучка,** голова БУК-а в Саскачевані **Стефан Шебець,** член управи УКЮ в Саск. **А. Кіндракевич,** учитель і автор статті, що тепер печатається в Б. Н. — **Льонгин Михальчук,** і многі інші, що є гордощами і помочею нашою в Канаді, а навіть Америці".

"Будучність Нації",
Бюлетень БУК-а

ІНСТИТУТ ПРЕСВЯТОГО СЕРЦЯ (ДЛЯ ДІВЧАТ)

Те, що сказано про колеґію, для хлопців — можна сказати й про Інститут Пресвятого Серця, для дівчат. Ця школа є найкращою виховавчою інституцією для наших дівчат на цілу Канаду.

СТУДІЇ

Наші Сестри Служебниці, котрі ведуть Інститут Пресв. Серця, мають повні кваліфікації з університетським образованням. Тут подається науку Нищої й Середньої Школи. Це включає степені від 1-го до 12-го включно. По скінченню цего курсу, дівчата йдуть до "нормал", до університету, або до шпиталів — на курс "норсів".

В Інституті Пресвятого Серця викладається релігійні й українські предмети. Крім цего, Сестри вчать домашніх робіт, як варення, вишивання, краяння та музики, співу і т. і.

ГРОШЕВІ СПРАВИ

За харч, помешкання, науку, спорт, бібліотеку й прання платня на місяць виносить $12.00. Дівчата самі платять за книжки й особисті видатки.

Наука починається 3-го вересня (Септембра).

По всякі інформації треба писати до —

SACRED HEART CONVENT
Yorkton, Sask.

ВІДВІДИНИ ПРЕОСВ. БУЧКА В ШИКАҐО, ІЛЛ.,

В днях 10 і 11 серпня Українці в Шикаґо величаво витали в себе визначного гостя Преосв. Кир Івана Бучка. Преосв. Іван відправив в неділю, 11. серпня архиєрейську Службу Божу й виголосив краснорічиво глибоку змістом проповідь. По богослуженні відбувся спільний обід, в часі якого промовляли визначні бесідники, а потім гарний концерт. В часі концерту о. ігумен А. Сенишин ЧСВВ, сказав довшу промову переповідаючи життя Преосвященного та Його заслуги для Церкви й Українського Народу. Представники ріжних товариств складали свої привіти в яких можна було відчути велике привязання до своєї Церкви й свого народу й до особи Достойного Гостя. Владика подякував за щире прийняття і закликав Українців до вірности своїй Церкві та до витревалости й віри й висловив надію, що при щирому бажанні, самопожертвуванні й невсипущій праці український нарід вибore собі право до самостійного державного життя.

На Біль Крижей Уживайте
УКРАЇНСЬКУ МАСТЬ — ЧУДО

Вилічує ріжні болі як: ревматизм, біль крижей, ломання костей, рук, ніг і інших частей тіла. За одним натертям біль уступає. Ціна $1.00 з пересилкою. Пишіть до —
THE T. EATON CO. LTD.
Winnipeg, Man.
або до
Dufferin Avenue Drug Store
239 Dufferin Ave.
Winnipeg, Man.

"Бібліотека Добрих Книжок"
видала невелику, але дуже важну книжечку п. заг.:
"Мудрі подруги"
як 7-ме число Самоосвітних Листків.
В ній представлено приступно, займаючо, але поважно обовязки й права супружого життя, від яких залежить щастя подругів. Автор дає також правдиву відповідь у світлі розуму, досвіду й віри на деякі трудноші й закиди. Яскраво осуджує злочини модерного поганства, що підкопали родини навіть сильних народів, яким грозить упадок. Щоб наш нарід захоронити від подібної руїни, повинні головно ті, що завязують нову родину, бути освідомлені в тій справі, щоб не потягнув їх злий примір. Тому та книжечка повинна знайтися в руках кожної дорослої людини, що живе або задумує жити в подружжі. Ціна книжечки ..... 10c.
На днях вийшов також —
НОВИЙ КАТАЛЬОҐ БІБЛІОТЕКИ ДОБРИХ КНИЖОК"
З огляду на те, що галицькі книгарні понищені або замкнені, а видання галицькі вичерпуються, вартість старокраєвої книжки зросла. Бібліотека Добрих Книжок дістала перед самою війною дещо нових книжок, то ж може послужити ними до закладання чи побільшення бібліотек чи до приватного вжитку. Катальоґ висилаеться даром, лиш проситься його використати та й другим показати. Добра книжка це правдивий приятель і вчитель.
Пишіть по катальоґ на адресу:
Biblioteka Dobrych Knyzok,
Mundare, Alta.

ЩО СПРИЧИНЯЄ СИВІННЯ?
Що робити, щоб не сивіти? Як привернути сивому волоссю назад його природний колір, природним способом? Пишіть по безплатний обіжник:
HAIR & SCALP SPECIALTY (Dept. D)
10150-97th St., Edmonton, Alta.

о. П. Божик

Що бачив я у Східній Канаді

Торонто доволі старе місто, числить около 130 років. Коли в него вїздите, бачите цей час, що цегла на деяких будинках сипиться. Дуже гарний має ратуш "сити гал", збудований з червоного каміння, але каміння у стінах декуди також сипиться. Має багато хмародерів. Вулиці вузькі, а це робить місто не дуже приємним. Обсерваторам відразу впадає у вічі, чому такі вузькі вулиці, хіба в Канаді бракує землі і при основі міста могли інженіри дати ширші вулиці. Могли дати, але видно, що хтось був скупий і хотів наміряти більше парцель з обшару, щоб добути більше капіталу. Улиця Спадайна дуже гарна і широка, зате Дундас улиця вузька і якась апатична. Улиця Юнга входить за головну, також досить вузька. Наш Вінніпеґ улицями може цілком завстидати Торонто, бо має широкі вулиці, а головна улиця, яку називають з англійська "мейнстріт", в порівнанні до улиці Юнга, — прямо майдан, широка, роскішна, симпатична.

Торонто числить з предмістями около міліон населення ріжних народів. Жиють в нім Англійці, Французи, Німці, Українці, Поляки, Жиди, Греки і багато інших. В Торонті сказав мені один чоловік, якого імя не хочу згадувати — находяться всі ті народи, що замешкують всю земську кулю. Чи це правда, я сумніваюсь, бо ріжних народів на світі, з окремими мовами, діялєктами, звичаями та обичаями нараховують около вісімсот тисяч.

Торонто лежить над Великим Онтерійським Озером. Має понад тисячу фабрик, а майно його в порівнанню до Вінніпеґу щонайменше 50 разів більше. Торонто займає друге місце по Монтреалі, щодо числа людности і майна. В Торонті скупчились величезні капітали і від них залежить розвиток чи ослаблення всьої Західньої Канади. В Торонті нараховують 165 міліонерів, які там живуть і промишляють та надають тон політичного й індустріяльного ходу всій Канаді. Є там високі школи, університет, тощо. Є там консерваторія музики під проводом проф. Мікенеса, яка славиться своїм вишколом учнів на цілу Канаду.

Найбільшою ґазетою являється "Торонто Стар", найбільша не тільки на ціле Торонто, але й на цілу Канаду, виходить кожної днини в 219,592 примірниках, головний редактор Дж. Г. Мейтленд; а тижневник тої самої ґазети 350,000 примірників.

Торонто має прегарний музей, осібна домівка, до якого я спізнився, щоб бачити його в середині, було по пятій годині вечером і він тоді був зачинений. Місто має доволі гарні парки, однак, як на Торонто повинні бути гарніші; таксамо булвард коло хідників.

Найгарніший шпиталь, то римо-католицький, яким завідують Сестри Служебниці, а найгарніша катедра, то св. Михаїла також римо-католицький. Покійний архиепископ Мекніл і сучасний архиепископ Макліґен все показували прихильність до нашого українського народу; останний знає майже всі наші недомагання, болі і страждання.

Під Торонтом зі східнього боку находиться славний римо-католицький семинар св. Августина, в якім рік-річно учаться 175 семинаристів ріжних народів: Англійці, Французи, Німці й інші, а між ними також побирає в нім науку кількананайцять наших Українців. Там вишколились наші Всч. оо. Андрей Роборецький, Василь Щумей та інші. Нема сумніву, що в тім семинарі в майбутньому також знайдуть тепле приміщення українські учні, бо свого власного духовного семинаря, ми Українці покищо не маємо.

В семинарі св. Августина наші учні находяться серед учнів ріжних народів, можуть пізнати психіку ріжних народів, їх спосіб думання, їх спільність, тощо. Крім семинаря св. Августина українські католицькі абсольвенти студіюють в інших римо-католицьких семинарах: в Едмонтоні, Монтреалі і інших і також находяться між учнями ріжних народів, приглядаються їх психіці, тощо, що має кольосальне духовне значіння для молодого нашого душпастиря. Зайти до тих духовних семинарів і побачити семинаристів ріжних народів, бачиться очевидно суть католицької церкви — збірник ріжних народів учеників. Це не стисла домівка якогось одного народу, замкненого в собі самім, а розлогий лан ріжних рас і культури.

Українці в Торонті.

IX.

Українців в Торонті нараховують на десять тисяч осіб, а деякі думають, що буде около 12,000. Вони згуртовані в 15 товариствах, при церквах та інших орґанізаціях, а між ними перше місце займають наші улюблені греко-католики, які мають три церкві, Рідні школи і станицю Сестер Служебниць. Без сумніву, що половина всього тамошнього українства належить до католицької ґрупи, а через це хай хто хоче або не хоче, признати, то наші вірні доміннують серед тамошнього українського переселенства. Це скаже кожний безсторонний обсерватор, якому байдуже, що думають про наших вірних вороги католиків.

До інтеліґенції належать в першу чергу три наші священики, про яких буде мова пізніше. Далі йдуть: Др. Вахна, Др. Мігайчук, Др. Луців. По них слідують правники: Романюк і Гуменюк. Кромі них: М. Гетьман, Чиж, Юндак і ще деякі, про яких я неміг довідатися, будучи лише кілька годин в Торонті, маючи рівнож і свої власні орудки, які я мусів поладнати.

В Торонті находиться також Іван Бодруґ, фаховий учитель з села Березова в Галичині, знаний майже всім Українцям в Канаді, для якого я позволю собі присвятити трохи місця в нашім любім часописі "Українських Вістях". Він кремезний, білявий, середнього росту, підгіряк, чи таки типовий гуцул. Говорили мені деякі Українці міста Торонта, що Бодруґ вже постарівся, повдовів, а жиє з того, що плекає капусту, моркву, редьку, бараболі, тощо, огородину на кількох акрах десь там під Торонтом і з того на старі літа живе. Замолоду він був меткий, веселий, такий й тепер він є і любить деколи сказати серед товариства веселий жарт. Про него я не потребувавби згадувати, бо він задля своєї попередньої праці, цілком непотрібної для Українців не заслугує на поважний спомин, але я присвячую для него отсі рядки тому, що хочу витягнути деяку науку а заразом також осторогу для тих, які, подібно, як він чіпається не за своє діло, тратять час, енерґію, силу, а відтак остаються мов на крижі леду, яка несе їх у незнанний світ, на бурунах житейського моря.

Іван Бодруґ дуже здібний. Добрий орґанізатор, промовець і редактор, але та його здібність не принесла нічого доброго для нас Українців в нашій землі, а противно велику шкоду. Він належить до піонірів в Канаді. Незастановлюючись глибоко кинувся він на церковне поле в Канаді. Працював для протестантів, розбивав греко-католиків. Він довів до багатьох процесів за церкви і пробив мур протестантській церкві до Українців. Як би не він, то я певний того, що сотки українських родин у всій Канаді, які попали в протестантизм, — не булиби нині протестантами. І що сталося далі? Сталося з Бодругом те, що на старість Бодруга протестантські провідні люди викинули з між себе, як непотрібний предмет. Якби там не було щось то мусіло бути, що Бодруґ на старости літ став огородником, щоб якось жити. Я Бодруга знав замолоду, ще тоді, коли він був у Вінніпеґу й редаґував протестантську ґазету "Ранок".

Торонто для наших людей на Сході Канади є тим, чим Вінніпеґ для Українців в Манітобі, Саскатун для Українців в Саскачевані й Едмонтон для Українців в Алберті, тому повернемо на хвилинку до українських парохій в Торонті та до орґанізацій, що при них, а також до інших церков і політичних та просвітних ґруп, а допера побачимо повноту життя наших людей у Східній Канаді.

(Далі буде.)

НА ОБОРОНУ КАНАДИ — Коли військовий вишкіл став примусовий у Канаді, молоді Канадійці всюди спішать, щоб записатися до міліції. На знимці показано як в Оттаві екзаменують рекрутів для драгунського полку Принцеси Луїзи.

Католицькі школи в Злучених Державах

Католики в Злучених Державах розбудували взірцеву систему власних шкіл всіх степенів, починаючи від парохіяльних шкіл аж до католицького університету у Вашінгтоні.

Число католицьких університетів і каледжів для хлопців перейшло 200 а католицьких академій і каледжів для дівчат зросло на 700. До католицьких гайскулів ходить вище 200,000 молоді а до 8,000 парохіяльних, щоденних шкіл вчащає понад два міліони дітей. Вірні добровільно складають щедрі жертви і лишають великі записи на ці школи.

Дякуючи цій свідомості і жертвенности вірних Мангеттен Каледж міг поставити будинок бібліотеки за $250,000 а каледж св. Бонавентурі міг поширити бібліотеку, щоби змістила 120,000 томів. Ось вам доказ, як католики цінять просвіту і не жалують гроша на цю ціль. ("Шлях").

Про шкоди заподіяні Німеччині бомбардуванням

Британський уряд видав звідомлення про наслідки британських налетів на Німеччину. Стверджується, що тими налетами і бомбардуваннями нанесено Німеччині величезну матеріяльну шкоду. Знищено фабрики, де виробляно синтетичну газолину. Далі наробленo великої шкоди ріжним рафінеріям нафти. Пошкоджено пристані та комунікаційну систему, зокрема водну. Але найважніше те, що підкошено мораль населення. Робітники не можуть працювати в фабриках, а часто мусять переходити до інших міст, як от у руській області, бо там, де перебувають, фабрики позамикано через постійні британські бомбардування.

РІК ТОМУ

Напередодні вибуху війни.

Напередодні німецького нападу на Польщу, 31-го серпня, 1939 року, телеграми повідомили про ратифікацію німецько-совєтського пакту неагресії.

Того самого дня Німеччина оповістила 16 точок пропозиції для поладнання спору з Польщею й подала, що польський уряд відмовився післати уповажнених представників до Берліну для переговорів угоди.

У другім повіті того самого стейту (в Лесі) померла в такий самий спосіб матір 7 дітей, 40-літня пані Нейпіер. Вона дала себе покусати гадюці також у часі "відправи".

У Злуці з цим поліція арештувала місцевого проповідника секти, Ілиджа Бавлінга й оскаржила його за морд жінки.

Цікаво, хто інспіре такі понуро-дикі вірування. Бо вони лиш чортові милі.

Навіть премієр не сміє курити в підземних схоронищах

Британський премієр Чорчил є пристрасним курцем шкіряних цигар і цими днями сталася з ним така пригода:

Премієр був на інспекції в полудневo-східній Англії і там захопив його алярм перед німецькими літаками. Коли Чорчил зійшов до підземного схоронища, продовжував курити цигаро.

"Киньте те цигаро, пане Чорчил" — сказав до нього А. Кемп, мейор міста Ремсгейт, який теж був між людьми, що сховалися перед нападом літаків.

Чорчил кинув цигаро в пісок і відповів: "Добре".

Таке сталося в демократичній Англії. А чи знайшовся б смільчик у Німеччині або Росії, що поважився б звернути увагу Гітлерові або Сталінові?

Жінка вмішана в убивство Троцького

Мексиканська поліція виготовила формальне обвинувачення на Дрешда, чи Джексона, за вбивство Троцького. Вона таке обвинувачення виготовила також американській дівчині з Брукиина, Н. Й., Силвії Агелов, що представила буда Джексона Троцькому. Поліція закидає їй спілку в убивстві. Між нею і Джексоном прийшло до драматичної сцени, коли поліція звела їх разом до купи в ціли переслухань. Агелов назвала Джексона гидким злочинцем, агентом ГПУ, та висказала надію, що він скопає.

Вона далі находиться в гістеричним стані. Щодо Джексона, то поліція ствердила, що всі дотеперішні його зізнання про його минуле походження, неправдиві. Він не є сином бельгійського дипльомата, не ходив до школи в Бельгії, а навіть не має в Бельгії родини. Адреси, які подав, видумані.

Канада має три з чотирьох найбільших рік Північної Америки, а в її озерях знаходиться половина солодкої води (цебто придатної до пиття) в цілім світі.

ПОЛУДНЕ В ГОРАХ

Як тут чудово! В яр глибокий
падуть дзвінкі, скляні потоки,
мов грусталеві сльози гір.
Їх вічно невгомонні тони,
немов ридання, мов проклони
летять каскадами в простір.

А над потоками ялиці
зітхають запахом живиці
і холодом холодять грудь —
і на твої безсонні ві,
стрясають сни, зсилають мрії,
і гомонять: Засни! Забудь!

Довкола тебе: гори — гори...
Над головою: небо — море...
І сонця животворний жар.
А над рікою мли гуляють,
в вітрами тихо розмовляють
і криються в холодний яр.

* * *

Люби життя!
Люби людей, природу...
А кривду кинь у забуття,
мов камінь в тиху воду.

Б. Лепкий.

Ще одна покура секта у Злучених Державах

Злучені Держави то край найдивніших можливостей. Є там між усім іншим також найріжніші релігійні секти. А ото недавно повстала одна — може найдивніша з усіх попередніх, яка в своїх релігійних церемоніялах уживає ідовитого гадля.

У стейті Кентакі згинуло на днях двоє людей від пожалення тих церемоніяльних гадів.

Підчас "богослуження" в неділю рано, дня 25-го серпня, якийсь Джим Кокрейн позволив гадюці пожалити себе в праву руку. У 18 годин опісля він помер від отроєння. Померлий був безробітній механік, мав 39 років життя, походив з повіту Гезард у Кентакі.

У другім повіті того самого стейту (в Лесі) померла в такий самий спосіб матір 7 дітей, 40-літня пані Нейпіер. Вона дала себе покусати гадюці також у часі "відправи".

У Злуці з цим поліція арештувала місцевого проповідника секти, Ілиджа Бавлінга й оскаржила його за морд жінки.

Цікаво, хто інспіре такі понуро-дикі вірування. Бо вони лиш чортові милі.

ІНТЕРВЮ З ТРОЦЬКИМ

Прогнання Льва Троцького з СССР було неабиякою сензацією. І коли могутний колись нарком задержався в Константинополі, репортери великих світових газет намагалися всіми силами одержати інтервю від нього. Та дістатися до тов. Троцького не було так легко. За одну розмову з колишнім наркомом треба було заплатити 800 — 1,000 долярів. Багаті газети могли собі на таке дозволити. Та редактор станбульського "Діямгуріяту" скромної турецької газети, навіть думати не міг про таку суму. А конечно хотів поговорити з Троцьким. Нема грошей, треба вжити іншого способу. І редактор пустився на хитрощі. Він зумів не лише задармо поговорити з Троцьким, але й заінкасувати деякий гріш від народного екскомісаря.

Троцький одушевляється досить буржуазною розривкою: довлею риб. Недалеко дому, в котрім мешкав, вибрав собі місце, де звичайно сідав з вудкою.

Одного дня Троцький застав на своїм улюбленім місці обдертого старця. І просить влізливця, щоби вступився з його місця. Та дід навіть уваги не звертає на нього. Троцький починає злоститися, кричати.. Та це немає ніякого впливу на старця. Щож? Наркомство вже скінчилося й Льовушка не може сказати повісити або розстріляти старця. Рад-не-рад обертається й хоче відійти. Тоді дідусь з поблажливою усмішкою відзивається:

— На Аллаха, ти зовсім зле говориш по нашому. Чи ти не чужинець?

— Так, я чужинець.

— З якого краю?

— З Росії. Я називаюся Троцький.

Старець спокійно підносить голову. Кілька разів повторяє це імя, котрого він ніколи не чув і спокійно продовжує свої питання:

— Де кажеш є той твій край? І які вітри тебе до нас принесли?

Обурений незнанням старого Троцький починає йому все докладно розяснити. Видобуває всі свої здібности переконування, щоб розяснити старцеві, хто такий був Лев Троцький, яка була його роля в російській революції та з яких причин мусів опустити Совети.

Та старець не дуже уважно слухає красномовного оповідання Троцького. Його більше цікавлять риби ніж всі питання соціялізму і всі теорії Маркса. Це Троцькому не подобається. Він кричить до старця, щоб той кинув вудку й лише слухав його. Старець слухає.

— В Росії я був вождом. Я, заявляє Троцький, усіх робітників визволив. Вони мене дуже шанували. Мої вороги були заздрісні. Вони змовилися проти мене, повалили мене і примусили покинути Росію. Тепер там володіють мої вороги.

— А хто є султаном твого краю? — питає зацікавлений Турок.

— Один такий, що називається Сталін. Та він не буде довго султаном. Дні його панування вже почислені. Його скинуть, його вбють. Ох! Він дорого заплатить за свої злочини! Ще треба додати, що він більше дурний, ніж злий.

— Ну, а той султан не вміє боронитися? Не має вояків, сторожі до своїх услуг?

— Но, так! Та його власні вояки ненавидять. Вони тільки чекають відповідної хвилі, щоб від нього увільнитися.

— А як він вже буде вбитий, то ти знов вернешся до свого краю? — питає старець.

— Розуміється, що так.

— Щоб знов стати султаном.

— Я так сподіюсь.

Старець встає і з великою пошаною кланяється могутній особі. По хвилині просить:

— І мене візьмеш з собою. Правда?

— Візьму, заявляє великодушно Троцький, але під умовиною, що ти ніколи не сядеш на це моє місце.

Старець встає. Троцький дає йому кілька монет. Дідусь бере гроші й вудку та повільно відходить. В міру того як віддаль між ним і Троцьким збільшається, старець приспішує кроку, здирає з себе турбан, бороду й вуса. Біжить до редакції і скоренько списує свою розмову з Троцьким, котра стала великою сензацією.

Едмонтонські купелеві басені зачинено дня 2. вересня.

Кутик Господині

КІЛЬКА ЦІННИХ КАНАДІЙСЬКИХ ПРИПИСІВ

ВИНОГРАДНЕ МАСЛО З МЕДОМ

Треба:
6 горних виноградної маси.
1 горня виноградного соку.
2 горнятя меду.
¼ ложечки соли.

1. Варіть винограду масу та сік 5 мінут.
2. Додайте меду та соли. Варіть доки згусне та проясниться, звичайно 30 мінут, при цім стало розмішуйте.
3. Перелийте до гарячих, стерилізованих слоїків.

Примітка: Виноградне масло має бути густим і легким до намащування хліба, але не мусить тримати наданої йому форми. Це значить, що його густота має бути подібною до мягкого масла.

МАРМОЛЯДА З МОРЕЛЬ І МЕДУ.

Треба:
1 горня січевих морелів.
1½ горняти меду.

1. Морелі найкраще сікти в машинці що січе мясо, або порізати дрібнесенько ножем.
2. До січевих морелів додайте меду і збивайте цю масу доки все досконало змішається.
3. Перелийте до стерилізованих слоїків, а зверху залийте парафіною або воском. Ця мармоляда є дуже смачною коли нею намазувати припечений хліб (товсти), або можна її вживати для сендвичів.

ПЕЧЕНІ ЯБЛУКА З МЕДОМ.

Треба:
1 горня меду.
¼ горняти оцту.
¼ горняти води.
¼ ложечки цинамону.
Яблука.

1. Зробіть сироп з меду, оцту та води, переваривши це все разом, протягом 3 мінут.
2. Виріжте з яблук насіння а потім покрайте на четвертинки, не здіймаючи шкірки.
3. Покладіть яблука до сиропу і тримайте на легкім огні доки вони стануть прозорими та мягкими.
4. Покладіть їх на таріль і полийте зверху сиропом, в якім вони пеклися.

Примітка: Ці яблука можна подавати з мясом. Коли призначено на десерт, замість оцту дати води.

МЕДОВИЙ КОКТЕЙЛ З ПОМІДОРІВ

Треба:
2 горнят соку з помідорів.
4 ложечки цитринового соку.
2 ложечки меду.
¼ ложечки соли.

Добре змішайте всі ці складники. Охолодіть і подавайте на стіл.

ЯБЛУЧНА ПОЛИВА

Візьміть одно горня цукру, ½ горняти води, 1 ложечку винної соли (крім оф тартару) підогрівайте постепенно і нехай кипить аж доки сироп зачне давати ниточки, як його набрати на відельце. До цього сиропу вилийте добре збитий білок з одного яйця, й стало розмішуйте, доки стане так густим, що можна ним намащувати. Додайте до цего дві ложечки дрібно порізаних або настругаиих яблук, знову змішайте і можете намазувати "кейки".

ЯБЛУЧНИЙ ШЕРБЕРТ

Варіть одну кварту яблук в одній пайнті води, аж доки вони змякнуть. Протріть цю масу через сито. Додайте сік одної помаранчі і одної цитрини, ½ фунта цукру і одну кварту води. Добре збийте і дайте заморозити. Коли ця маса стане подібною до густого тіста, додайте добре збитий білок з одного яйця і докінчіть заморожування.

ЯБЛУЧНИЙ КОМПОТ І ПОМАРАНЧОВА МАРМОЛЯДА.

Зваріть 12 винних яблук в одній кварті води, щоб вони стали мягкими, відцідіть через так званий "джелі бег", додайте один фунт гранульованого цукру і нехай вариться. В часі варення, відцідіть їх обережно. Варіть сироп аж доки він стане густнути, наповніть яблука помаранчовою мармолядою й полийте їх зверху звареним сиропом. Подавайте на стіл зі збитою сметаною.

ЯБЛУЧНИЙ "КЕЧАП"

Візьміть 12 яблук, 2 горнят води, 2 цибулі, 1 ложечку цинамону, ½ ложечки дрібних гвоздик (клове), 1 горня цукру, 2 горнят оцту, 1 ложечку соли, 1 ложечку гірчиці, ½ ложечки салерової соли. Покрайте яблука на четвертинки і повирізуйте серединки. Покрайте цибулю. Змішайте. Додайте воду і варіть 15 мінут. Протріть через сито. Додайте решту складників і варіть на повільнім огні одну годину. Злийте до стерилізованих слоїків і добре позакручуйте.

ПЕЧЕНІ БРОСКВИНІ (ПІЧИС)

Треба:
6 броскинь.
¼ горняти цукру.
½ горняти води.

Виберіть великі без ушкоджень броскиніі (не оббирайте шкірки). Положіть їх до посудини в якій мають пектися, додайте воду й посипте цукром. Печіть пів години. Подавайте на стіл гарячими чи холодними.

КРАЯНІ ПЕЧЕНІ БРОСКВИНІ.

Треба:
6 броскинь.
1 горня розтертого сухого "кейку".
3 ложки масла.
¼ горняти цукру.
Цинамону по смаку.

Обберіть шкірку і покрайте броскинні. Кожний кусник до сите розтертим "кейком", цукром та цинамоном. Зложіть їх знову щоб мали форму як цілі овочі. Зверху позначте маслом, малими купками. Печіть пів години.

Америка потребує 3-міліонової армії

Начальник американського генерального штабу, генерал Маршал, в сенатській комісії оборони заявив, що для захисту Нового Світу треба армії в три-чотири міліони вояків.

Тому необхідно додатково асигнувати пять біліонів долярів на оборону краю і завести обовязкову військову повинність. Думати, що трьохміліонову армію можна скласти з добровольців, безпідставно.

ЧИ ВЕЛИКА АРМІЯ ДОБУВАЄ ПЕРЕМОГУ

Кореспондент нюйоркського денника "Сан", Голт МекГовен, в телеграмі з Лондону каже, що велика армія не рішає про перемогу.

Йому сказали в Лондоні французький генерал Де Голл і польський ген. Сікорський, що у війнах у Франції й Польщі не рішала величина армій, але панцирні дивізії Німеччини й достава зброї й амуніції для них.

Де Голл каже, що Франція змобілізувала 6,000,000 війська, одначе не могла здержати кілька німецьких панцирних дивізій, яким помагало велике число боєвих літаків Штука.

Крім того важна річ — змобілізування промислу, з фабриками у відокремлених місцях, поза досягом ворога, так щоб заводи постійно поставляли літаки, танки, протилітакові й протитанкові гармати, тайну зброю проти тайної зброї, й пропаганду проти пропаганди.

Створення великої армії, на думку експертів у Лондоні, може викликати тільки оману про силу, якої на ділі могло б не бути.

ВИДИМИЙ СВІТ

Др. Едвин Гобел з Мавнт Вилсон подає, що наш видимий світ сягає 1 біліон світляних літ і має 8,000,000,000,000,000 видимих зір. Як ви годні, то читайте ці цифри і подумайте над величчу того видимого творива Божого! А треба знати, що світло біжить зі скорістю 300,000 кільометрів на секунду. Отже один світляний рік, то прямо незмірима просторінь — а що доперва один біліон! Такий великий є наш видимий світ! І які маленькі є ми супроти того видимого світа!

І як великий є Бог — Творець того світа!

І як покірний повинен бути чоловік перед Божим Єством за всі ті блага і ласки, що Бог в безконечній доброті дає нам грішним малесеньким творивам!

ЦІ РІЧИ Є ГІДНІ УВАГИ

1 Пшеничні Пули ввели в життя устабілізовану ціну за пшеницю як щось нового в Західній Канаді. Тепер же та стабілізація є постійною політикою правління.

2 Це коштує Пулів 22 міліони долярів, щоб навчити Канаду, що продуценти пшениці мусять мати запевнену ціну. Тепер Пули сплачують ті гроші урядові. Висловлюючись про Албертійський Пшеничний Пул, можемо ствердити, що стабілізація ціни пшениці за 1929-30 р. не буде коштувати провінцію ані одного цента.

3 Створення урядової Пшеничної Ради сталося завдяки довгій кампанії Пшеничних Пулів і фармерських стоваришень. Почавши від 1921 року аж до пару літ тому збіжеві торговці боролись як тигри проти заснування Пшеничної Ради.

4 Пшенична рада і другі урядові тіла стабілізації пшеничної ціни додали за останніх десять років західнім фармерам щонайменше 200 міліонів долярів.

5 Як би не Пшенична Рада, фармері були б діставали за свою пшеницю дуже мало або й ніщо.

6 Пулові елеватори зменшили профіт посередників і охоронили фармерів іншими способами. Торговці признаються, що вони не заробляють тепер на торговлі пшениці стільки, як заробляли роки тому.

7 Заки побудовано Пулові елеватори, збіжеві торговці мали великий профіт. В однім році торгові зарібки лиш у термінальних елеваторах у Форт Вилямі — Порт Артурі виносили понад 2 міліони долярів. Одна фірма зробила в термінальних операціях 50 процент профіту лиш в однім році (репорт Прайс-Вотергавза). Цих величезних профітів не можливо зробити сьогодні — дякуючи Пшеничним Пулам!

8 Коли продуценти збіжжя торгують з Пуловими елеваторами, вони помагають зміцнитися фармерській кооперації, яка постійно веде бій за їхню кращу долю. Таксамо вони розбудовують справедливість для своїх справ у добрій організації. Фармер може доставити до компанійних лінійних елеваторів міліон бушлів зерна, однак не дістане ані за один цент справедливости для себе, ані одного слова не зможе сказати, як ті елеватори вести. Памятайте, що вас найліпше та найсправедливіше трактують Пулові елеватори.

9 Десять років тому опозиція радісно предсказувала банкроцтво Пулових елеваторів. Сьогодні ж Пулові елеватори находяться в якнайкращім фінансовім стані, швидко збуваються задовжень і розвиваються в тім напрямі, щоб повернути надвишку прибутків продуцентам. А це є остання річ, яку опозиція бажала б бачити здійсненою.

10 Пулові елеватори дали обильну поміч фармерам, як зазначено, яка виносить міліони долярів.

11 Наскільки лиш можливо, збіжеві продуценти повинні постаратись, щоб їхнє зерно було доставлене до Пулових Елеваторів. Нескрита ідь опозиції є знаком, що Пулові елеватори роблять успіх у своїм хосенім і бажаним напрямі — консолідації й поліпшування долі всіх фармерів Західньої Канади.

ALBERTA POOL ELEVATORS

ГОЛОВНЕ ІНФОРМАЦІЙНЕ БЮРО в справах: Звязок зі Старим краєм, горожанські папери, шифкарти, купно-продаж ґавзів, акрів, фармів та інших ріжних справ. Залучіть марку на відповідь.
D. GERYCH, Notary Public, 652½ Main St., Winnipeg. Res. Tel. 21 176.

ДІСТАНЬТЕ В ІТОНА РІЧИ ДЛЯ ДІТЕЙ, ЩО ВЕРТАЮТЬСЯ ДО ШКОЛИ
FOR SCHOOL
Зодягніть свої діти в ІТОНА в одіння, за яке ви певні, що дасть вдоволяючу прислугу. В нас знайдете великий вибір для хлопців і дівчат а також заощадите роблячи всі ті покупки в ІТОНА.
Перегляньте Едмонтон Буллетин і Джорнал, там знайдете наші щоденні цінні оферти.
ПОВНИЙ НАКЛАД ШКІЛЬНИХ ПРИБОРІВ І ШКІЛЬНИХ КНИЖОК ДЛЯ ВСІХ ҐРЕЙДІВ
УБРАННЯ ДЛЯ ДІВЧАТ 2-га підлога.
УБРАННЯ ДЛЯ ХЛОПЦІВ головна підлога.
ШКІЛЬНІ ПРИБОРИ—головна підлога.
"ПОПЛАЧУЄТЬСЯ РОБИТИ СВОЇ ПОКУПКИ В ІТОНА"
T. EATON Cº WESTERN LIMITED

ПРЕСОВИЙ ФОНД

Всч. о. Н. Сірий прислав зі Зїзду БУК-а в Норквей, Саск. на пресовий фонд $4.00

Всім ласкавим зарядчикам і жертводавцям щира наша подяка.

Адміністрація.

Подяка

Складаємо сердечну подяку п. Паньковi Хруникові, що занявся збіркою на Сиротинець в часі гостини у панства Томиків. Рівнож дякуємо всім присутним, що так радо зложили свої жертви і прислали дар для бідних сиріток в сумі $5.80. Щиросердечно молимо Бога, щоб обдарив всіх многими ласками за так ласкаву поміч.

St. Ann's Orphanage, Ituna, Sask.

3 Укр. Народнього Дому в Едмонтоні

Подаємо до відома всім співакам і співачкам, що проби співу будуть знову відбуватися реґулярно кожної середи і пятниці о годині 8.30 вечером. Обовязком всіх приходити на назначені проби.

В суботу, 7. вересня, Товариство Молоді устроює великий танець. Добірна орхестра буде приґравати. Тому запевняємо вас, що не пожалієте свого часу і гарно проведете вечір.

В неділю, 8. верезня, о год. 8.30 вечером, діти Рідної Школи дадуть концерт і гарне представлення під проводом учителя Рідної Школи п. О. Прийми. Проситься всіх українських громадян взяти численну участь у цих діточих виступах.

Заряд Нар. Дому.

ПІКНІК В КРАКІВ, АЛТА.

Заряд Народнього Дому у Кракові запрошує доокодичних парохій на пікнік, який відбудеться в суботу, 21. вересня на Рождество Матері Божої, в користь Народнього Дому. В годині 10 рано Служба Божа. В годині 1 пополудні перекуска в Нар. Домі.

Відтак будуть ріжні гри:— Бінго, змагання в софт бал на церковній площі і т. д. Вечером танець, до якої приґраватиме добірна орхестра.

Хто бажавби провести цей день весело, нехай приїздять на пікнік в Краків, Алта.

Заряд Нар. Дому.

Українець упав з руштовання й забився.

У понеділок пополудні, 26 серпня, сталася в Ґлендоні, Алта, дуже сумна і траґічна пригода. В тій місцевості будують українську греко-католицьку церкву. І власне того дня під головним будівничим бл. п. Михайлом Янчуком заломилося горішне руштовання й він упав на землю й розбився. На тім самім руштованні був також другий будівничий п. П. Чабанів. Як руштовання заломалося, Чабанів покотився вниз, але падаючи вхопився нижчих дощок і там задержався. Як зліз до впавшого товариша, той ще жив. Він побіг покликати до побитого поміч, однак як поміч поспішила на місце, бл. п. Михайло Янчук уже не жив. Покійний упав стрімголов і розбив собі чашку. Це спричинило скору смерть.

БРОШУРА ПРОФ. ВАТСОНА КІРККОННЕЛА В УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ

РКУК набув цілий наклад брошури "Війна — та Українські Канадійці" — автором якої є добре знаний Українцям в Канаді Проф. Ватсон Кірконнелл. Брошура зістала видрукована фірмою, "Оксфорд Памфлетс он ворлд аффірс" — Торонто 1940 р. ч. С. 3., а ціна її є 10ц. На українську мову свобідно переклав п. О. Івах.

Наклад в українській мові був зроблений заходом РКУК в Канаді, який закупив наклад і має його зараз у розпродажі. Всі, які хотіли б закупити таку інтересну працю — можуть одержати її від секретарів РКУК по містах, в українських книгарнях (на разі ще не в усіх) або прямо в канцелярії РКУК в Саскатуні (P. O. Box 1181).

Коли з першу появилась ця сама брошура в англійській мові під заг.: "The Ukrainian Canadians and the War", вона знайшла загальне одобрення всіх Канадійців, а спеціяльно Українців, про яких власне йшла мова. І тому, віримо, що всі Українці щиро привітають видання цієї брошури в українській мові й постараються о її поширення.

Тім санкових псів важко пскусав дитину

В Ґолдфілдс, Алта., ловець звірів хотів перевезти літаком у далеку північ тім своїх санкових псів породи Гаскі. Пси якось увільнилися з літака й напали на 2-літнього синка М. Карсона, що є управителем Годсонбейської станиці в тій місцевості, й сильно дитину погризли. Вони були б заїли нещасну дитину, як би люди були в час її не відрятували. Сильно покусаній дитині майнерський лікар дав першу поміч, а літак повіз її до шпиталю в Принс Алберт. Лікарі надіються, що їм удасться врятувати дитині життя. Пси найгірше погризли дитині голову.

18,000 МОЛОДІ В ЕДМОНСЬКИХ ШКОЛАХ

У вівторок, 3-го вересня, зачався новий шкільний рік в тутешніх публичних і сепаратних школах Едомнтону. Обчислено, що до шкільних будинків прийшло 18,000 учнів. Суперінтендентом у публичних школах є новоназначений Р. С. Шеппард, адміністрацію в сепаратних школах має суперінтендент А. А. О'Браєн.

ЕПІДЕМІЯ СУХІТ В ЕВРОПІ

Д-р Гверет з Оттави, директор Канадійського Туберкулічного Стоваришення подає на основі відомих йому фактів, що в краях середущої Европи шириться епідемія сухіт в наслідок застрашаючого недоїдання і браку інших найконечніших предметів, от хоч би мила, а далі превентивних заходів і медикаментів.

НОВА УКРАЇНСЬКА СИЛА

панна Текля Бойко

зістала назначена учителькою Вищої Сепаратної Школи в Едмонтоні на 10-ту 11-ту і 12-ту клясу.

Панна Бойко роджена в Кандагар, Саск., де її родичі — Корнилій і Йосафата Бойко — фармерують. Є то свідома і жертвенна українська родина.

Панна Бойко покінчила вищу школу в Йорктоні, Саск. Університет покінчила в Вінніпеґу одержавши степень B.A. Скул оф Едюкейшен осягнула в університеті в Едмонтоні.

У Йорктоні панна Бойко перебувала в Сестер Служебниць. Релігійне виховання дістала панна Бойко дома і в Сестер, тому є глибоко релігійною людиною. Завдяки свому талантові й організаційному хистові молода вчителька здобула собі багато приятелів та приятельок. В останніх двох роках вона вчила у вищій школі в Алберті.

Бажаємо їй якнайліпших успіхів на новій посаді.

ВЕСІЛЛЯ В РОДИНІ П-ВА МАЗУРИКІВ В ЕДМОНТОНІ

В українській католицькій церкві св. Йосафата в Едмонтоні відбувся 28. серпня шлюб панни Ксені Мазурик, наймолодшої дочки п-ва Михайла й Катерини Мазурик, з п. Л. Крузо з Сієтл у Злучених Державах. Вінчання довершив Всеч. о. С. Шевчук ЧСВВ. Церква була виповнена запрошеними гістьми. Співав церковний хор, якого членкинею була панна Мазурик. Підчас виводу панна Оля Смолик співала "Аве Марія" в супроводі Т. Шаруна на скрипці. Дружками були панна Емілія Мазурик, сестра молодої і панна Анна Буртняк. Дружбою був І. Мазурик з Чипмен.

Весільна забава відбулася в галі Народнього Дому при участи 400 гостей.

Слідуючого дня одружені молодята відїхали до Сієтл. Бажаємо їм щасливого подружого пожиття.

Гість.

Французькі кольонії помагають Британії

Три французькі кольонії в середущій Африці — Чад, Конґо і Камерун признали за свою владу французький комітет ґен. Чарль де Ґоля в Лондоні і заявили, що будуть помагати Англії в її війні.

Уряд Петена назвав це підбурюванням Анґлією французьких кольоній і усунув ґубернаторів тих провінцій. Та це не має практичного значіння.

ПОВІТРЯНА ТОРПЕДА

Де Фарест, відомий американський винахідник у ділянці радія, тепер заповів, щодо року вдасться йому удосконалити повітряну торпеду, яку буде можна керувати при помочі телевізії з віддалі десяти миль. Ця торпеда знаходитисьме на літаку, побудованім з дешевенького матеріялу. Літак матиме висильний телевізійний апарат. Здалека можна буде бачити, куди він їде, та чи знаходиться над бажаним обектом. Торпеду тоді можна опустити вділ.

НЕМА АНТИСЕМІТИЗМУ В ФРАНЦІЇ

Американська кореспонденція стверджує, що коли їде про французьку територію, що є під владою уряду в Віші, то там не можна завважити антисемітизму. Є розпорядки про чужинців, але ті відносять ся до всіх націй. Жиди далі торгують. І далі є на урядових становищах. Є тільки часами атаки в газетах на поодиноких Жидів, що займали високі становища. Їх обвинувачується, що не підготовили Франції до війни.

УКРАЇНЦІ НА КОНВЕНЦІЇ КАТОЛИЦЬКИХ ШПИТАЛІВ

Хоч ми в Америці ще не маємо ні одного свого українського шпиталя (а повинен вже бути), то на Конвенції Союзу 400 Католицьких Шпиталів в Злучених Державах і Канаді, котра тревала від 17 до 21 червня в Ст. Луис, були репрезентовані два українські шпиталі з Канади (Мондер і Виллингдон, Алберта). Заступали їх дві українські Сестри Служебниці Гертруда і Любов.

Там були заступлені всі народности, навіть було двох чорних священиків і кілька чорних Сестер. На жаль, з наших духовних отців не було нікого. Було пятьох епископів, монсиньорів, а священиків кількасот. Сестер, доглядачок хорих зарегістрованих було пять тисяч а лікарів ніхто й не числив.

Давби Бог, щоб на слідуючій Конвенції репрезентували Українців хоч 10 наших шпиталів, а нас лікарів і Сестер Служебниць щоб була хоч сотка.

Наших Сестер я пізнав при регістрації, бо дівчина, що регіструвала не могла "спелувати" Любов. Я прислухався, як ті Сестри говорять і на моє здивовання почув, що по українськи. Я дуже втішився, що між тисячами ріжних Сестер є хоч дві наші, але що сам по українськи говорю, як то кажуть "неграмотно", то не мав смілости з Сестрами зайти в розмову.

Але я таки не втерпів і мусів Сестрам погратулювати та признатися хто я є. Послідного дня коли Президент Союзу, Впр. о. А. Швитала проголосив з екстради через голосники що Sister Lubow, Servants of Mary Immaculate from Canada, Mundare, Alberta, виграла прайз, і коли Сестра несміло вийшла на естраду, щоб приняти свою несподіванку, то ціла авдиторія загуділа гучними оплесками, а знимку з того помістили всі місцеві часописи.

Президент Впр. о. Швиталя подаючи прайз сказав:

Sister, I have never seen you before, but from now we will be friends. **Try to open many Hospitals in America.** If you need my help I am willing to help you.

Думаю, що то гарна заохота до отворення бодай кількох українських шпиталів в Америці.

Др. Антін Давидюк,
St. Louis University

Католицький священик героєм війни

Підчас евакуації англійських жовнірів з Франції німецькі летуни поцілили бомбою корабель "Ленкестрія" і він почав потапати. На кораблі находився 35-літній римо-католицький священик о. Чарлз МекМенемі, військовий духовник. Він віддав свій ратунковий пояс жовнірови а самий рішився на смерть. Більш години він пливав в наоливленій воді на місці затонувшого корабля, поки його не витягнув на поклад ратунковий корабель.

Священик провів цілу ніч з іншим полевим духовником в будинку на англійськім березі і ні словом не згадав йому про свій вчинок. Аж по кількох тижнях вийшов на яву. Розказали про нього очевидці з корабля Ленкестрія.

Польські вояки в Франції

В Франції, яка не є зайнята Німцями і є під владою уряду маршала Петена, є ще около 15,000 польських вояків і офіцерів, що тепер знайшлися в дуже скрутному положенні. Інші польські вояки перейшли до Швайцарії, або знайшлися в Англії. Та, як кажуть, французький уряд ставиться до польських вояків дуже щиро. Помагає їм тим, що робить з них робітничі відділи. Ніякому Полякові не вільно опустити Францію, навіть як би дістав дозвіл якогось іншого краю на переїзд.

Кажуть, що европейська війна коштує 100,000,000 долярів денно, в додаток до того, що багато інших промислів пристосовано до війни. Річний видаток 350,000,000,000 долярів на війну, є застрашаючим, просто неймовірним.

Жінка до чоловіка:
— Коли б так, не дай Господи, котре з нас померло, то я виїду на село.

ВИ МОЖЕТЕ Купити Нову стрімлайнд кухню для дров і вугля так тано як і старої моди кухню.

Ця нова кухня JEWEL є найліпшої вартости кухонь у Канаді, зі слідуючими приладами:
Цілий фронт покритий емалією;
Завіси і пружини дверей печі закриті;
Палюх грубо виложений спіжжю. Має потрійні грати.
Теплу шуфляду накривають дверцята на бирінґових завісах. Степ ін бейс.
МАЄМО
величину для ваших потреб
Ця нова кухня "Джювел" є фабрикою гарантований продукт, по ціні можливо найнижчій.
Пишіть у своїй рідній мові, як бажаєте, а ми вам скажемо, де можете побачити цю кухню і як можете її купити на догідні рати.
Clare Bros. & Co.
DEPT. C
Winnipeg, Manitoba

МОДЕРНІ КУХНІ

Кухні Jewel, які виробляте Clare Brothers & Co., фабрика відомих форнесів Hecla, є високої якости, найновішої конструкції — для вугля, дров, електрики або газу.

В цім числі наші читачі знайдуть оголошення найновіших Jewel Стрімлайнд Кухонь, що приспособлені для потреб модерних домів і дають усі вигоди за найнижчу ціну.

Кухня Jewel є збудована стрімлайново і має нового типу поличку без скобок, новоспоруджені ручки до дверцят не печуть, поліроване гарматно-металевий верх та інші уліпшення.

Великий вибір кухонь Jewel удоволить особисті потреби кожної господині. Коли напишете в вашій рідній мові лист до **Clare Brothers & Co., Winnipeg,** одержите відворотною почтою ілюстрації Jewel Кухонь і імя нашого агента, що має їх на показ у вашій місцевости.

Литовський уряд переноситься до Вильна

Литовський верховний совет вирішив перенести литовський уряд з Ковна до Вильна — старинної столиці того краю. (Виленщину захопила була від Литви Польща зараз по закінченні першої війни).

Дня 26. серпня народні зібрання Литви, Латвії й Естонії проголосили себе верховними советами й вибрали ради народніх комісарів. (Нехай люди тих країн тішаться хоч комедією, якщо не можуть потішитись дійсністю).

Потрібно сміятися!

Одна з найгарніших прикмет та, коли люди вміють щиро сміятися та пожартувати, і то навіть і з себе, коли є нагода. Самолюбні і дрібничкові люди тільки з інших можуть поглузувати та посміятися, а в своїй поведінці ніколи нічого смішного не добачують. Та й дуже ображаються такі люди. Дійсно великі та благородні є ті люди, що вміють і щиро посміятися та пожартувати й потішити своїх ближніх, в порівнанні до тих людей, що хіба глузливо з інших людей можуть посміятися та поглузувати. Плекайтеж і в себе оцю благородну прикмету! Навчіться бачити красу й добро в світі та в ближніх своїх і щиро сміятися, то стане й вам лекше жити на світі, та й своїм знакомим не мало радощів та потіхи принесете.

Щирий сміх вигладить усі зморшки з ваших думок та нервів. І вам лекше стане від такого сміху.

На продаж
668 акрів землі. Поліпшена, около 200 акрів виорано. Кілька пожиточних будинків. Середній ґрунт. 4 і пів милі від меж міста Едмонтону. Для скорої продажі приймемо по $10 за акер. Потребуємо добру суму в готівці.
DUCEY, 10120-100 A St., Edmonton

ПРОДАЖА И ОБСЛУХА
Телефон 26421
WADE & RICHARDS
10166-102nd Street, Edmonton.
Радія — Машини до Прання, Рефріджерейтори Вестінґгавза

ДЛЯ РІДНИХ ШКІЛ
Маємо ПЕРШУ ЧИТАНКУ М. Матвійчука, ціна 45 центів. Замовлення з грішми посилайте на адр.:
UKRAINSKA TORHOWLA
806 Main St. Winnipeg, Man.

АДВОКАТИ

J. E. BASARAB, LL.B.
АДВОКАТ І НОТАР
полагоджує справи канадійські і старокраєві.
41 Gariepy Block, Edmonton, Alta.
Телефон 21642

Адвокат і Нотар
ЮРІЙ ШКВАРОК
веде свою канцелярію в Mundare, Alta.
Полагоджує всі справи канадійські і старокраєві.

Петро Ґрещук, B.A., LL.B.
Адвокат і Нотар
веде канцелярію спільно з TIGHE & WILSON
перепроваджує справи цивільні й кримінальні у всіх судах
716 McLeod Bldg. Edmonton
Телефон 28196

Harvie & Yanda
Адвокати й Нотарі
202 Bank of Toronto, Edmonton
Можете писати до нас по українськи

Николай Бартман, B.A. LL.B.
Адвокат
веде справи цивільні й кримінальні у всіх судах Брит. Колумбії.
501 Holden Bldg., Vancouver, B.C.

ТОРГОВЕЛЬНІ ЦІНИ В ЕДМОНТОНІ

31. серпня, 1940.

Овес —	
Но. 2. С. В.	14
Но. 3. С. В.	12
Ячмінь —	
Но. 1 С. В.	16
Но. 2 С. В.	16
Но. 3 С. В.	15
Жито —	
Но. 2 С. В.	22
Но. 3 С. В.	17

ЦІНИ ХУДОБИ

Бички —	
Добрі до вибраних	650—700
Середні	575—650
Звичайні	425—550
Ялівки —	
Добрі до вибраних	625—700
Звичайні до середніх	525—600
Корови —	
Добрі	375—425
Звичайні до середніх	275—375
Бугаї	350—500
Годівник —	
Добрі	550—575
Інші вдолину від	500
Телята —	
Добрі до вибраних	700—750
Інші вдолину від	600
Свині —	
Бейкони	7.95
Яйця —	
Гуртівники платять за посилки з фармів.	
Великі А.	18
Середні А.	16
Ґрейд Б.	11
Ґрейд С.	6—7
Сметана (з доставою) —	
Спеціяльний Ґрейд	17
Но. 1	15
Но. 2	11
Без ґрейду	6

ЗБІЖЕВІ ЦІНИ В ВІННІПЕҐУ

31. серпня, 1940.

Пшениця —	
Но. 1 Нортерн	72
Но. 2 Нортерн	69
Но. 3 Нортерн	65
Но. 4 Нортерн	63
Но. 5 Нортерн	59
Но. 6 Нортерн	57
Фід	53
Трек	71
Ячмінь —	
Но. 1 С. В., 6-гранний	33
Но. 1 С. В., 2-гранний	38
Овес —	
Но. 2. С. В.	28
Но. 3. С. В.	26
Жито —	
Но. 2 С. В.	41
Но. 3 С. В.	36
Лен —	
Но. 1 С. В.	138
Но. 2 С. В.	127
Но. 3 С. В.	119

ДЛЯ ВАШИХ УСЛУГ
Знатоки в перевожуванню річей. Криті й Тяґарові Вози.
Alberta Motor Express and Transfer
10332 - 104 St., Edmonton, Alta.
Тел. 26522 .. Тел. уночі 72569

ЛІКАРІ, ДЕНТИСТИ

Д-Р ІВАН ОРОБКО
Д-Р Е. В. ЗВАРИЧ
Лікарі й Оператори
207 MOSER RYDER BUILDING EDMONTON, ALTA.

Тел. офісу 24681. Тел. дому 27862
Д-Р М. М. СЕРЕДА
Лікар і Оператор
533 Tegler Bldg. Edmonton, Alta.

Д-Р ЙОСИФ БУЛАНЖИ
Лікар, Оператор і Акушер
BOULANGER Bldg., EDMONTON
Телефон 22009

ДОКТОР Й. МЕҐАС
Лікар, Оператор, Акушер
10164A-101st Srteet, EDMONTON
Suite 201 Kitchen Blk. Phone 24646

Тел.: — Дому: 27010. Офісу: 25276
Д-р Н. Е. Никифорук
D.M., L.M.C.C.
Лікар — Акушер — Оператор
708 McLEOD BUILDING EDMONTON, ALTA.
(В будинку напроти почти)

Тел. офісу 21221. Тел. дому 31222
ДР. ІВАН МІСЬКІВ
Лікар і Оператор
232 Tegler Bldg. Edmonton, Alta.

Д-Р І. ВЕРХОМИН
ЛІКАР І ХІРУРҐ
Пересвітлення промінням Рентгена (X-RAY), ультра-фіолетне світло і коротко-лучева машина до огрівання.
DR. J. VERCHOMIN
541 Tegler Bldg., Edmonton, Alta.
Тел. офісу 24543 . Рез. 25884

Д-Р ЮРІЙ ДРАҐАН
D.M., C.M., L.M.C.C.
Лікар, Акушер і Оператор
Член Домініяльної Ради Лікарів
з практикою по шпиталях у Рочестері, Филаделфії, Бостоні, Ню Йорку та Балтимор.
611 Canada Bldg., Saskatoon, Sask.
(коло сіенарської стації)

Тел. офісу 22411. Тел. дому 82350
DR. B. N. SHLAIN
Дентист — Dentist
428 Tegler Building
EDMONTON, ALTA.

10024 - 101St STREET
Near the Journal ~ EDMONTON

ПИТАЙТЕ ЗА —
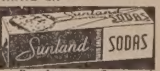

Виробляємо в Едмонтоні.

Кравецька Робітня
Робимо мужеські й жіночі Сути й Оверковти. — Продаємо шкіряні Футра по дуже умірковних цінах.
WESTERN TAILORS
9753 Jasper Ave., Edmonton, Alta.
Тел. 24303. Власт. John Krywko

МАЮ НА ПРОДАЖ
Пять гарно оправлених річників "Українських Вістей" за роки 1931 - 35, які продам по дуже умірковaній ціні. Прошу зголошуватися на адресу Українських Вістей.
UKRAINIAN NEWS
10012-109th Street, Edmonton, Alta.